

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Akhaka

BULENT
SEREN

2 AY ARA İLE 2 BÜYÜK ÇEKİLİŞTE

CEM'AN

6.000.000.000

29 Aralıkta:

4 MİLYON

1 TALİHLİYE 6 DAİRELİ
BİR APARTMANIN TAMAMI

34 TALİHLİYE

34 APARTMAN DAİRESİ

4 ADET 100.000 LİRA

100 ADET 5.000 LİRA

150 ADET 1.000 LİRA

ve 18.300 TALİHLİYE
çeşitli para ikramiyeleri

* 4 Milyon liralık büyük senesonu çekilişine katılmak için 28 EKİM tarihine kadar Türkiye İş Bankasına yatırmış olduğunuz tasarruflarınızı 29 Aralık tarihine kadar muhafaza ediniz.

7 Martta:

2 MİLYON

20 TALİHLİYE
20 APARTMAN DAİRESİ

2 ADET 100.000 LİRA

50 ADET 5.000 LİRA

100 ADET 1.000 LİRA

VE

10.000 TALİHLİYE
çeşitli para ikramiyeleri

** 2 Milyon liralık 1962 yılının ilk zengin çekilişine katılmak için tasarruflarınızı 5 OCAK tarihine kadar Türkiye İş Bankasında toplama-ya devam ediniz.

Türkiye İş Bankası... Daima daha fazla...

Daima en fazla ikramiye veren Bankadır.

SIYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :

Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :

Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :

Aziz Nesin, Adnan Veli, Nimet Arzık, Necdet Rüştü Efe, Vâ-Nû, Selâmi Yurdatap, İlhan Selçuk, Baha Oral, Adnan Tahir, Hüseyin Korkmazgil, Kenan Akıncı, Örsan Öymen, Semiramis Aydınlık.

KARİKATÜR AİLESİ :

Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Suat Yalaz, Nehar Tüblek, Semih Balcıoğlu, Cafer Zorlu, Şadi Dinççağ, Bülent Şeren, Mehmet Polat, Yaşar Tonguç, Metin Gökçe, Zeki Beyner, Burhan Solukçu.

✱

Yazı işlerini fiilen idare eden :

Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer :

Ercan Matbaası

Kapak baskısı :

Şaka Matbaası

✱

Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllık 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiatı : 100 kuruştur.

İDARE YERİ :

Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10

Daire : 3.

İLÂN FIATI :

Kapak içi, santimi 15 lira, iç sayfalar 20 lıradır.

Cilt : 1 — Sayı : 15

9 Kasım 1961

YIL : 38

Telefon : 22 18 11

✱

Bu gazete Basın Ahlak Yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

AKBABA

Bir koltuk uğruna!

SINIRLARIMIZIN dışı bir huzursuzluklar dünyasıdır: Berlin bir huzursuzluk, Cezair bir huzursuzluk, Kûba bir huzursuzluk, Mısır, Suriye, şu, bu birer huzursuzluk... Ama yeryüzünün asıl huzursuzluğu tektir: Sovyet Rusya!

Yüzyılların medeniyetini birkaç saatte yok edecek bütün yıkıcı silâhları elinde toplayan kızıl dev, artık insanlığına rahat nefes aldırıyor.

Hitler'in bütün hesapları yanlış. Ama son hesabı doğru çıkmıştır: Komünizm, hür milletlerin başına, Nazizm'den daha acı, daha kaba, daha yenilmez bir belâ oldu.

Şimdi, dünyanın kaderi, insanlığın kaderi, milletlerarası toplantıda, masaya, ayağından çıkardığı kunduranın ökçesiyle vura vura bağırarak bir adamın elinde... Bu el, belki de bu yazı basılmadan patlatılacak bir bomba tutuyor... Yeryüzüne hastalık, ölüm yağdıracak bir bomba!...

Dünyayı titreten bu huzursuzluk karşısında, milletlerin bir tek tesellisi vardır: Kendi sınırları içinde huzursuz olmamak!

Türkiye, bu bahtiyar ülkelerden

biriydi: Cihanda sulh için çalışıyor, yurttaki sulh içinde yaşıyorduk. Sınırlarımızı göğüsleriyle kilitleyen kahraman ordumuzun arkasında bir «millî birlik» imiz, bir «millî bütünlük» ünümüz vardı. Savaş sonu dünyasının hiçbir milletinde olmayan bu birlik, bu bütünlük, nihayet, katıldığımız demokrasiler topluluğunda bizim artan itibarımız olmuştur: Yüz yıllar boyu uğradığımız kötü iftiraları bu gücümüzle yenmiştik. Hâlâ, milletlerarası dostluklarda kendini belli eden din ayrılığını, Kore'de döktüğümüz kanlarla unutturmuşuk... Amerikan yardımı, ne Boğaz'ın büyüklüğü mehtabı içindi, ne Hilton'daki ipek şalvarlı kahveci güzeline gözleri için!

Bu millî birlik, bu millî bütünlük, bu millî güç, 1946 danberi her gün biraz daha, biraz daha, biraz daha çatlıyor, dökülüyor, yıkılıyor.

27 Mayıs ihtilâline kadar, yurdu, en az ikiye bölen demokrasi, yeni seçimlerle, bizi —yıllarca kanayacak yaralarımızı el birliğiyle sarabilme-niz için— onbeş yıldır kaybettüğümüz millî güce, millî bütünlüğe kavuşturacak sanıyorduk.

Manzaraya bakınız: Bir başkan seçimi, ben bu satırları yazıncaya kadar sekizinci turunu sonuçsuz bitirdi!

Ötede, çözüm bekleyen meseleler düğümü bir değil, yüz değil, bin değildir. Ama sayın politikacılarımızın, Yassıada trajedisinden sonra da hâlâ bir meseleleri var: Koltuk!

Bu, başkanlık koltuğunda böyle olursa yarın Başbakanlık, İç Bakanlık, Dış Bakanlık koltuklarında ne olacak?..

Türkiye, Kurtuluş Savaşına benzer bir kurtuluş savaşına girmek zorundadır: Karşımızda kara cehalet var, kara gerilik var ve en zoru, başımızda Atatürk yok!... Bu yokluk önünde, tarih boyunca büyük devletler kurmuş, büyük zorlukları yenmiş, büyük bir millet olmamızın gücüne güvenmekten başka çare var mı?

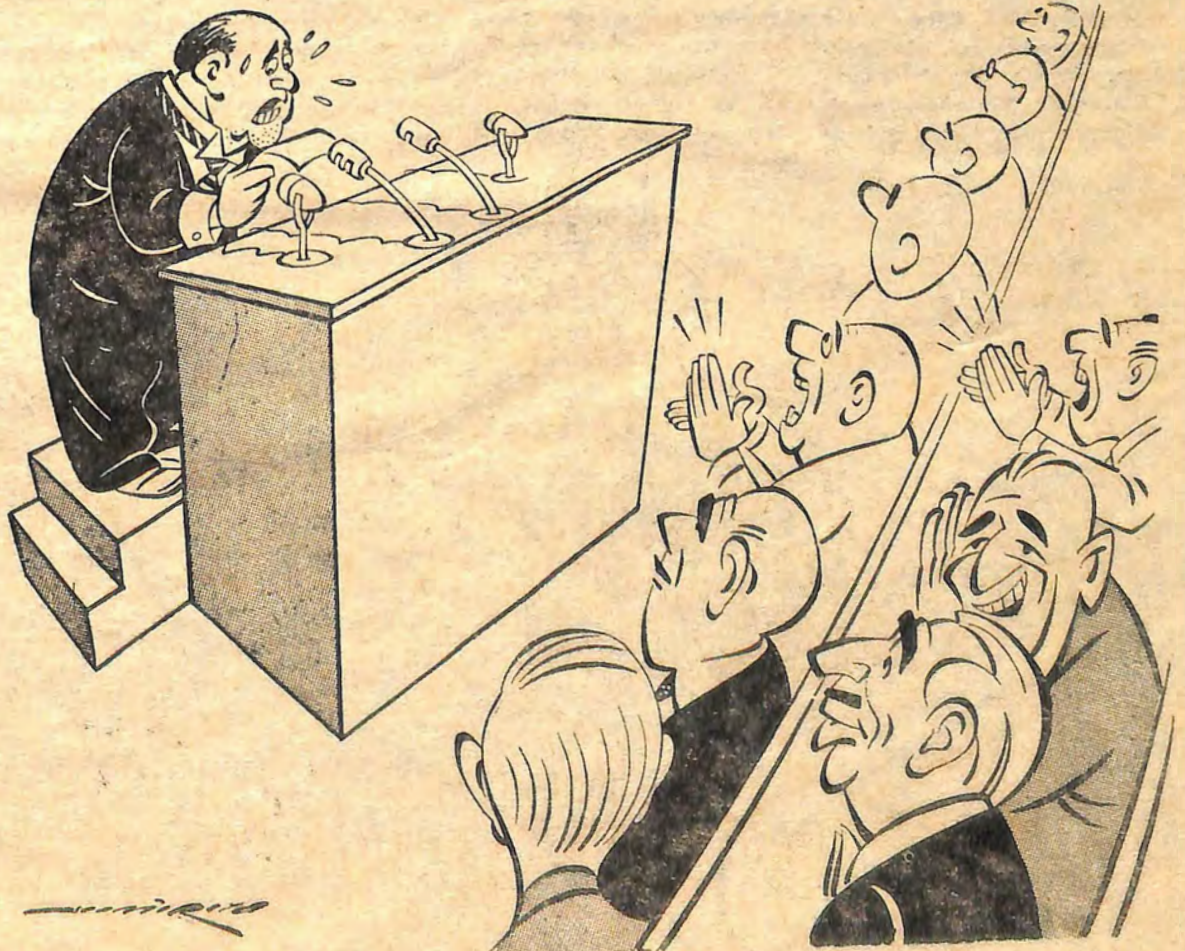
Demokrasi fikir ayrılıklarıdır. Ama gönül ayrılıkları değil...

Yoksa... Bir koltuk uğruna bütün hürriyetlerimizi kaybedebiliriz.

30 - 10 - 1961

Yusuf Ziya ORTAÇ

Yemin Töreninde :

— Demokraasiii... Ve lââââik...

— Eyvaaaah, hâlâ alışamadık!

aziz nesin BEN HAYATTA DAİMA

S IMSIKIŞIK oturuyorduk; o gece Spor ve Sergi Sarayı içine atılsa yere düşmeyecek kadar kalabalıktı.

Solumda, benim yaşında gösteren tombul bir adam oturuyordu; konuşmalarından, yanında oturan çocuğun babası olduğunu anladım. Terbiyeli bir lise öğrencisi olduğu, kılığından, yaşından, davranışlarından belli idi.

Önce güreş minderine Rus millî takımını çıkı, alkışlandı. Arkadan bizim takım çıkınca alkış, Spor ve Sergi Sarayını cınlattı. Çocuk da alkışlıyordu. Babası:

— Sâkin ol, dedi, hayatta hiçbir şeyin ifratı iyi değildir. Bir insan, evlâdım, hayatta hiçbir zaman kendini ifrata kaptırmamalıdır; alkışlarken de öyle... Hayatta hiçbir zaman itidalden ayrılmı!... İtidal en iyi yoldur.

Tören başlamıştı. Güreşçiler karışıklı birbirlerine armağanlar verirken, baba oğluna anlatıyordu:

— Bak oğlum, güreşlerin sonu alınincaya kadar beklemek yok. Son güreşin bitmesine beş dakika kala hemen kalkarız. Erken kalkarsak, ancak otobüste yer bulabiliriz. Sonna kalırsak, hem bu kalabalıkta eziliriz, hem de ne otobüs, ne otomobil bulabiliriz, çok da erken kalkmak olmaz. Tabii güreşleri sonuna kadar seyredeceğiz. Buraya niçin geldik? Güreş seyretmek için... Müsabakalar bitmeden beş dakika evvel kalkarız. Ne çok erken, ne çok geç... Hayatta hiçbir zaman ne önde

olmalı, ne arkada kalmadı. Başa geçmek de fenadır, geride kalmak da... Hayatta bir insan, ne geç, ne erken, tam zamanını bilmelidir.

Adamın oğluna verdiği öğütler yüziünden mikrofonda konuşulanları anlıyamadım. Biraz sonra da güreşler başladı. Ama babanın öğütleri bitmiyordu:

— Bak, sözümü dinleyip pardesünü almadın. Bir evlât hayatta daima baba sözü dinlemelidir. Ben sana «Yavrum, pardesünü al!» dedim. Evet, evden çıkarken hava güzeldi. Fakat gece yarısı hava serinler. Burada da terliyeceksin. Dışarı çıkınca, haydi bakalım, soğukta ne yapacaksın?... Tabii hasta olursun... Hayatta daima büyük sözü dinlemelidir.

Yüksek sesle oğluna her konuda öğütler veren baba, birden bana döndü:

— Bazı babalar, beyefendi, gittikleri yere çocuklarını götürmezler! Gayet yanlış bir hareket... Bir baba, hayatta daima, oğlu ile arkadaş olmalıdır. Meselâ ben, oğlumu bu güreşleri seyretmekten mahrum bırakmadım. Çocuktur, her şeyi görüp öğrenmelidir. Onun hatırı için kalktım, buraya geldim.

Bu sırada birinci güreş bitmişti; ama adamın gevezeliğinden güreşin sonucunu anlıyamadım ikinci güreş başlamıştı. Salon çok sıcak olmuştu. Çocuk ceketini çıkarıyordu.

— Ne o, ceketini mi çıkarıyorsun? Evet, çok sıcak oldu içerisi, çıkar

ceketini. Fakat bir kere bana sor-malı idin...

Başını geriye çevirip arkasında oturana anlatmaya başladı:

— Beyefendi, ben çocuğumun hiç bir arzusuna mâni olmam. Hayatta hiçbir zaman, babalar çocuklarının arzularına mâni olmamalıdır; ancak yeter ki o arzu makbul olsun. Değil mi efendim?... Meselâ oğlum ceketini çıkarıyor. Mademki öyle istiyor, öyle olsun... Yalnız...

Çocuğuna döndü:

— Bak oğlum, ceket çıkarmanın bir usulü vardır. Ceket öyle geliş güzel çıkarılmaz. Çünkü, sen ceketini çıkarır, dizinin üstüne koyarsın, cebindekiler yere dökülebilir, senin de haberin olmaz. Onun için ceketini çıkarırken önce cebindekilere bakacaksın, cebinde olanları dökülmeyecek, düşmeyecek gibi yerleştirip ondan sonra ceketini çıkaracaksın. Ben hayatta hiçbir zaman cebimdekileri iyice muhafaza etmeden ceketimi çıkarmış değilimdir; onun için de hayatımda hiçbir şeyimi ne düşürdüm, ne kaybettim...

Adamın çenesinden içime fenalık geldi. Oturacak başka bir yer olsa, hemen oradan kalkacaktım. Fakat oturacak değil, ayakta duracak yer bile yoktu.

Sağ yanımdakine:

— Affedersiniz, bu ikinci güreş, değil mi? diye sordum.

— Hayır, üçüncü güreş başladı.

Ne seyrettiğim güreşi, ne hakemlerin söylediklerini anlıyablıyorum. — Susadın mı?... Bak, bu olmadı.

Hayatta insan daima, böyle bir yere gelirken, evinden çıkmadan, iyice suyunu içmelidir. Bir gazoz bir şey değil... İçersin, ne olacak... Ama, bak, terledin, şimdi buz gibi gazozu içince öksüreceksin... Hayatta her şeyden önce sıhhat gelir, her şeyin başı sıhhat... «Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi». Suyunu iç, evinden öyle çık! Bu sana ders olsun... Gazozcu! Gel bakayım, bir gazoz ver!

Adamın çenesinden kurtulmak için oradan kalktım ama, kalabalıktan kıpırdıyamadım bile, yine eski yerime oturmak zorunda kaldım.

— Gazozu birdenbire içme oğlun! Hiçbir zaman soğuk bir şeyi birden içmemeli... Sıcacık miğdeye, hele böyle terli iken, buz gibi gazoz girince, al işte hastalık... Onun için daima yudum yudum içmeli. İki yudum içmeli, beş dakika durmalı, dinlenerek... Hem de gazozu ağzında ısıt, son yut!... Ben hayatta hiçbir zaman dondurma gibi, gazoz gibi soğuk şeyleri birdenbire içmemişimdir; onun için de maşallah, demir olsa miğdem hazmeder.

Of, puf diyorum ama, adam hiç oralı değil. Kim yendi, kim yenildi anlamadan dört güreş bitti, on dakika ara verildi. Galiba çocuk da helâyâ gitmek istedi. Babası:

— İşte bir yanlış daha, dedi, bu kalabalıkta helâyâ nasıl gideceksin? Adım atılacak gibi değil ki... İnsan hayatta daima ihtiyatlı olmalıdır. Madem böyle bir yere geliyorsun, burada saatlerce oturacağını düşü-

Niçin kalkmamışlar?

İki C. H. P. li milletvekili, Doktor Suphi Baykam'la Doktor Celâl Sungur, Meclisin açılış gününü, biraz öfkeli, konuşuyorlardı:

— Cumhurbaşkanı, bir memleketin bayrak adamıdır... Ona ayağa kalkmak saygıdan da fazla bir şeydir... Bir vazifedir!

— Bu iki bayan...

Kemal Satır, yüziünden hiç eksik olmayan alaycı gülüşüyle genç arkadaşlarının sözlerini kesti:

— Ne olmuş bu iki bayan?..

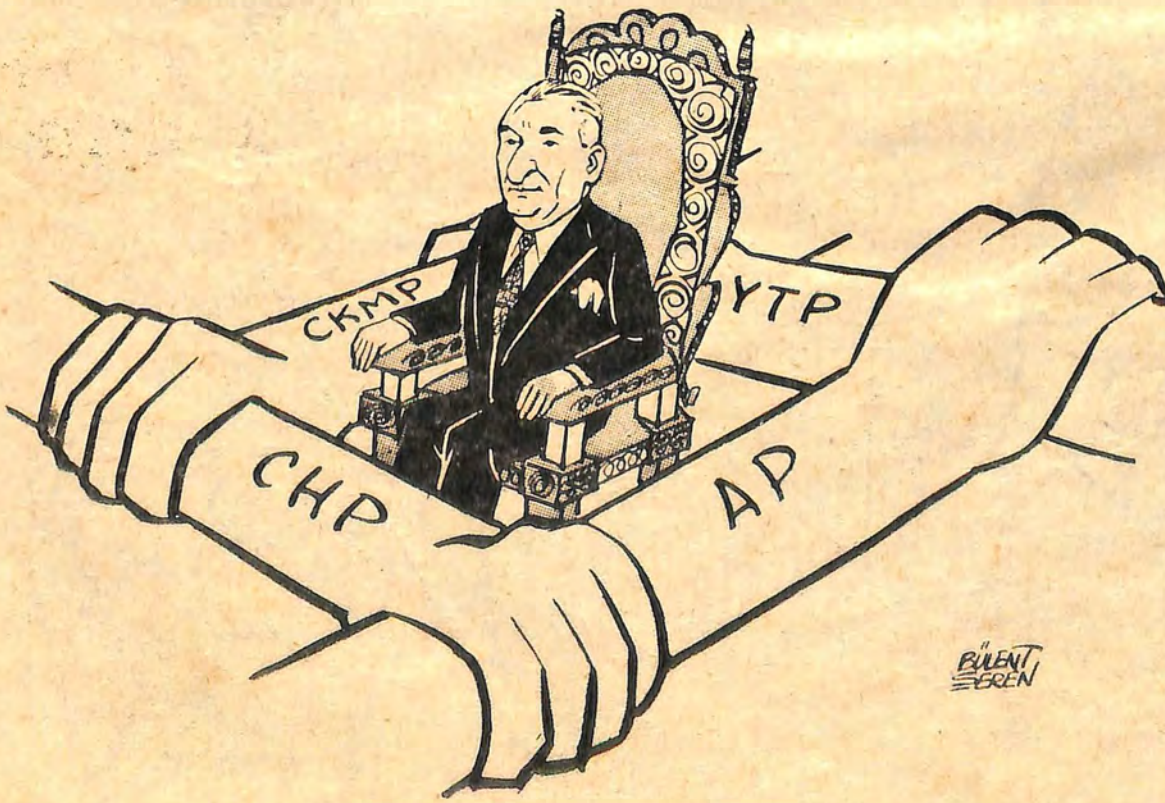
— Görmediniz mi efendim? Cumhurbaşkanına ayağa kalkmadılar...

— Canım kötüye yormayın hanımların ayağa kalkmayışlarını...

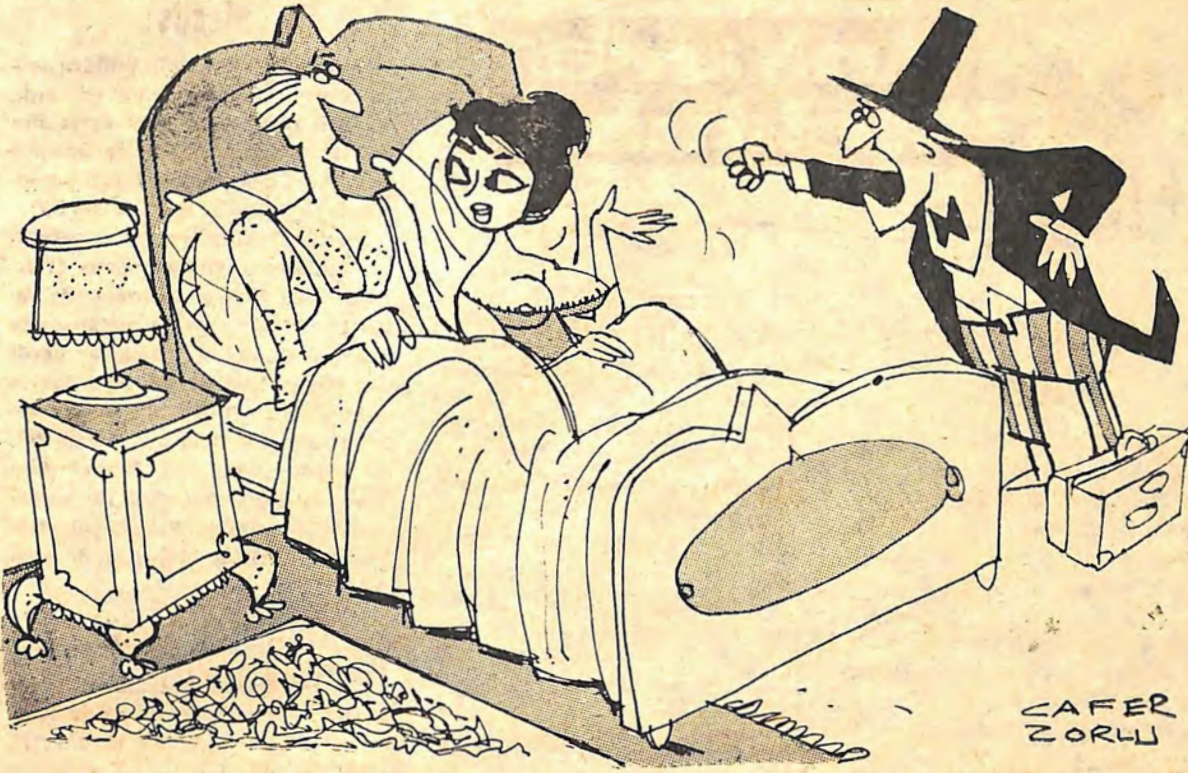
Doktor Celâl celâlleniverdi:

— Ya neye yoralım ağabey?..

— Belki heyecandan dizlerinin bağları çözülmüştür!

— Güle güle otur paşam!...

— Aldırma sen, kocam böyledir, her şeye muhalefet eder!...

nüp, evinden çıkmadan her türlü ihtiyacını göreceksin. Çişini mışını et, öyle çık sokağa... Ben hayatta hiçbir zaman abdestimi etmeden evden çıkmamışım. Sen de öyle yap oğlum... Peki şimdi, ne olacak? Helânın nerede olduğunu billyor musun?... Gördün mü, bilmiyorsun... İnsan hayatta her zaman için tedbirli olacak... Böyle bir yere girdin mi, önce helânın nerede olduğunu sorup öğreneceksin... Haydi bakalım, gît de ara bul!...

Çocuk gitti. Adam bana anlatmaya başladı:

— Kimi babalar, çocuklarını böyle yerlere yalnız başlarına bırakırlar. Hiç doğru değil... Gece vakti çocukların eğlence yerlerine yalnız gitmeleri hatalıdır; ahlâkları, terbiyeleri bozulur. Ben hayatta çocuğumu hiç yalnız bırakmamışım.

Başımı öbür yana çevirince, adam konuşmasının arkasını sol yanındaki anlatmaya devam etti:

— Bir haba, oğlu ile arkadaş olmalıdır beyefendi. Ben daima böyle yapmışım.

Çocuk geldi. Babası:

— Geç kaldın, dedi, hayatta daima, bir yere gittin mi çarçabuk işini yapıp döneceksin...

Güreşler başladı, adam susmak bilmiyor. Artık dayanamayıp yanından kalktı, oturanların ayaklarına basarak, ayaktakileri ite kaka oradan uzaklaştı.

Biraz sonra da güreşler bitti. Adım adım dışarı çıkıyorduk. Öğütçü adamın sesini arkamda duydum. Çocuk yoktu yanında. Birden beni görüp:

Meclis ve mektep

C. K. M. P. li Fuad Arna, yeni Meclis için:

— Bu bina çok büyük, dedi, çok... İçersinde bir de demokrasi mektebi açmalı...

Bunu duyan C. H. P. nin son Milli Eğitim Bakanı Tahsin Banguoğlu fısıldadı:

— Ve ilk öğrenci kendisini yazmalı!

— Kayboldu, dedi.

— Kim? dedim.

— Bizim çocuk kayboldu...

— Merak etmeyin, koca delikanlı kaybolur mu, kapıda bekliyordur.

— Hayır, beklemez.

— Eve gelir öyleyse...

— Gelmez... Billyorum, gelmez.

Gitti artık... Benim on bir oğlum, dört de kızım var. Hepsı gitti, bir bu kalmıştı.

— Bu kadar çocuk!...

— Hepsı bir kadından değil, dört kadınlı evlendim. Kadınlar gitti, çocuklar gitti... Bir bu oğlum kalmıştı.

— Şaşılacak şey, bu çocuk nasıl dayandı?

— Bu, biraz şeycedir, nasıl söyleyeyim, biraz saf... On yedi yaşında, bir türlü ilkokulu bitiremedi.

Kapıdan çıktık, ayrılırken:

— Güreşlerde kim yendi Allahaşkı-nıza, dedi, bizimkiler mi galip, onlar mı? Hiç anlıyamadım.

— Ben de anlıyamadım, dedim, yarın sabah gazetelerden okur, öğreniriz.

Aziz NESİN

YAZISIZ!

— Vay canına, Toto milleti yine yatırmış!

Vorumsuz...

Seçim bittikten sonra, geggenç, pırıl pırıl bir Umum Müdür arkadaşlarına şunu söyledi:

— «E, şimdi ben istifamı vermeğe mecbur sayıyorum kendimi.. Kl.. yeni Hükümet istediğini seçebilsin yerime... Ancak yeni Hükümet bana seninle çalışabilirim derse kalabilirim...»

Arkadaşları bu tutumu normal buldular. Yalnız bir tanesi:

— «Bu jestin bir gelenek haline gelebilmesi için iki üç Umum Müdürle konuş, onlar da istifalarını seninle beraber versinler...» diye fikir verdi.

Geggenç, pırıl pırıl Umum Müdür eşitlerine bu bahsi açtı. Aldığı cevap mı?..

— «Enayi misin sen!..»

Ekrem Alican ve Danielle Darieux

Kendisi de ben anlatmadan fikir çağrısını (tedai) anıyamıyacak.

Bir zamanlar bir rejisör, Danielle Darieux'ye (meşhur Fransız artisti) demiş ki:

«— Azizim, sen güç tutunacaksın, amma tutunduktan sonra da sağlam tutunacaksın!..»

«— Neden» diye gamlanmış sevimli artist.

«— Çok muntazamsın da ondan. Bak aynada yüz hatlarına, insanın takılacağı tek bir kusur, tek bir aşırılık yok...»

Ekrem Alican'la uzun bir konuşmadan sonra ben de aynı şeyi söyleyebilirim kendisine... Durumu, tutumu, yaşayışı fazla muntazam. Biz intizama alışınca da kadaar...

Not : Bir kusur buldum kendisinde: Boynunu fazla ağır çeviriyor sağa sola... Hayatta da öyledir eminim... O kadar kusur, kadı kızında da olur, kadının kendisinde de... Paşa gönlüm kendisini tutmağa başladı. Sizin sivil gönlünüz?..

Ah şu ısrar!

İçerde olan klâsikti: Yemin, al-kış, oy atma falan filân. Onları nasıl olsa gazeteler yazdı.. Asıl enteresanı bence soğuk mermer holdeki konuşmalardı. Biri anlatıyordu:

— Melâhat Gedik'in adaylığı kabul etmesi «ısrar üzerineymiş». O kadar ısrar etmişler, o kadar ısrar etmişler ki!.. Kadıncağzı dayanamamış!

Ben biliyorum, bizde herşey ya «hizmet uğrunda» olur, ya «ısrar üzere»... Çok, çok merak ediyorum, o ısrara dayanamayanlar kendilerine, bir tabak zehir sunsalar, onu da mideye gönderirler mi ısrar üzerine.

Ne olur bir tek kere birl çıkıp; «şu vazifeyi istiyorum, çünkü istiyorum, çünkü prensibim odur, çünkü karar verdim, hattâ çünkü öc almak istiyorum» dese... Çok mu kaybeder insanların indinde?..

Aramızda konuşma başkaaa..

Bir Alman gazetesinin muhabiri çok öncml bir karar vermiş olan çok önemli kişilerle görüşür. Karar bir aydan fazla zaman evvel verilen bir karar.

Aldığı cevap:

— «Biz bunu hiç istemedikti... Biz bunu hiç istemedikti...»

Muhabirin memleketine gönderdiği makalede «Aman ne insan, ne hassas, ne itidalli insanlarla karşılaştım» mı dediğini zannediyorsunuz?... Yooo, tabii ki, yooo.... Yazısında «şaşkın» deyimi geçiyor... Geçer Kudretlilerim, ben olsam en azından bunu derdim, en azından...

Şunu çoğu öğrenemiyor: Aramızda konuşmak başkaaa, dert dökmek başkaaa, resmi şahıs olarak ecnebi muhabire resmi bir demeç vermek başka.

Şu basınla temas ne iç basınla, ne dış basınla hiçbir zaman düzenlenemiyor. Düğüm düğün mesele halinde hep... Siz zaten mektepte matematik problemlerinden başka çözülen meseleye tosladınız mı hayat-ta?..

Avuçlarını yaladılar...

Kat üstüne kat, sefertası üstüne sefertası, inşaat pek doldu Ankara da bu son aylar. Yeni Milletvekillerine daireler hazırlıyorlardı nazik, cömert, konuksever ev sahipleri, yeni yeni «Siyasi kooperatifler» kuruluncaya kadar! (Kooperatifleri sevmeyiz misiniz?..) Derken efendim avuçlarını yaladılar acı acı. Avuçlarında bir acılık vardı: Çünkü bütün milletvekilleri, ufacıuk birer valizcikle akın etmişlerdi başkente (AP liler bile), sanki ertesi gün dönecekmişcesine yerlerine yurtlarına!.. Neden bu iğretlik, bu misafir ürkekliği dersiniz?.. Ben anlıyamadım pek!..

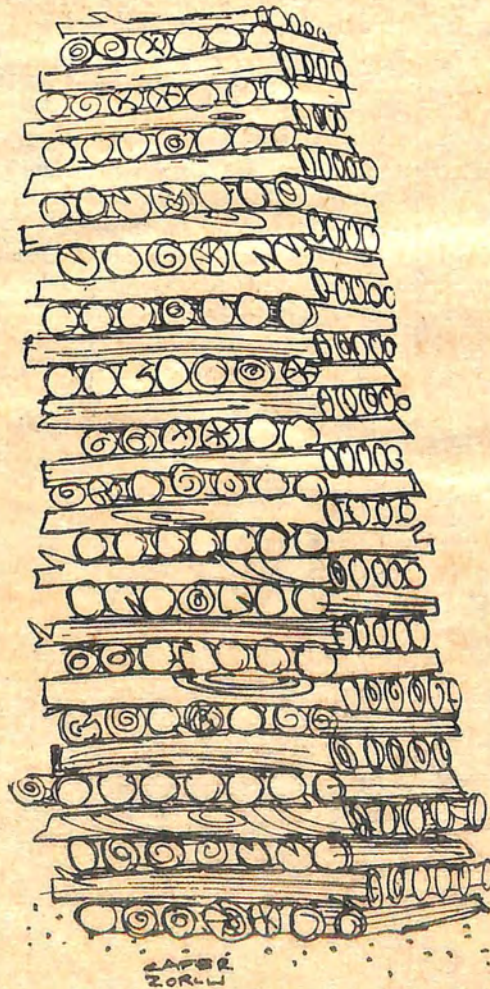
Yarından tezi yok!

Manisa'da bir muhtar «örfi idare» ilân etmiş. Gece yasağı koymuş. İki kişiden fazla kişinin fiskoslaşmasını yasak etmiş...

Yani sıkıyönetimin bütün törelerini yerine getirmiş!

Sıkı yönetim mi dedin?.. Estağfurullah!.. Bu kadar ihtilâl sıkı yönetiminde bile yok!

Ben iki şeye şaşıtm: Muhtarın sertliğine bir, halkın yumuşaklığına iki!.. Siz şaşmadınız mı?

Zengin — Kış mı geliyormuş?.. Geleceği varsa göreceği de var!

Meclis:

Eski milletvekillerinin tatilden sonra evlerine dönmüş bir halleri vardı. Yeniler, okul açılışı yeni öğrenciler durumundaydılar... Eskiler öylesine amma öylesine sahip çıkmıştı ki, Meclise... tekrar!.. Evet, tekrar!..

Üstelik Mecliste tepeden tırnağa, o zamana kadar kullanılmamış (Herhalde sivil idareyi mahzenlerde falan bekliyen) yepyeni mobilyalarla bezenmişti... Ay bir zamanlar neydi o?.. Devlet başkanının özel kalem müdürünün koltuğu bile insana kazık kazık batıyordu. Siz batan koltuk gördünüz mü hiç?.. Ben gördüm işte!.. Ama gık dememişlerdi koskacaman bir senede... Vallahi çok ettik biz bu askerlere, bilmeden de bile-rek te!

Kültür ah kültür..

Bir gazete yazdı. İstanbul Fransız konsolosluğunun protokol listelerinde bundan onbeş sene evvel dünyadan göçmüş kişiler de bulunuyormuş. Hiç, amma hiç şaşmadım. Kültür münasebetlerinde, sosyal münasebetlerde uyuklayan yalnız biz değiliz ki...

Öyle bir memleketti ki bu Türkiye, Fransa denince, içi gıcıklandırdı. Edebiyatından tutun... şey... şeyine kadar her Fransız metalu makbuldü burada tartışmaz.

Ama bu karşılıksız bir tutkunluktu. Onlar, yıllar yılı bu seven insanları sanki «düşman etmek için ne yapılmak gerekiyorsa onu yapın» diye komut almışlardı. Bize karışmazlardı. Bizi beğenmezlerdi. Bizim adımıza yarım Türkler, üçte bir, beşte bir Türklerle ve sefar t büfesi meraklılarıyla dostluk kurarlardı. Gel zaman gıt zaman, Amerikalılar daha kompleks bir kavrayışla, daha cömert (amma her bakımdan) bir anlayışla aramıza daldılar. Harıl harıl «İşliyen» kültür merkezleri açtılar, burslar dağıttılar, dostluğu kuvvetlendirecek en ufak kültür faaliyetlerini desteklediler... Ve Fransa alık alık, bedavadan, evet bedavadan kazanılmış bir kültür piyasasını azametli azametli kaybetti!

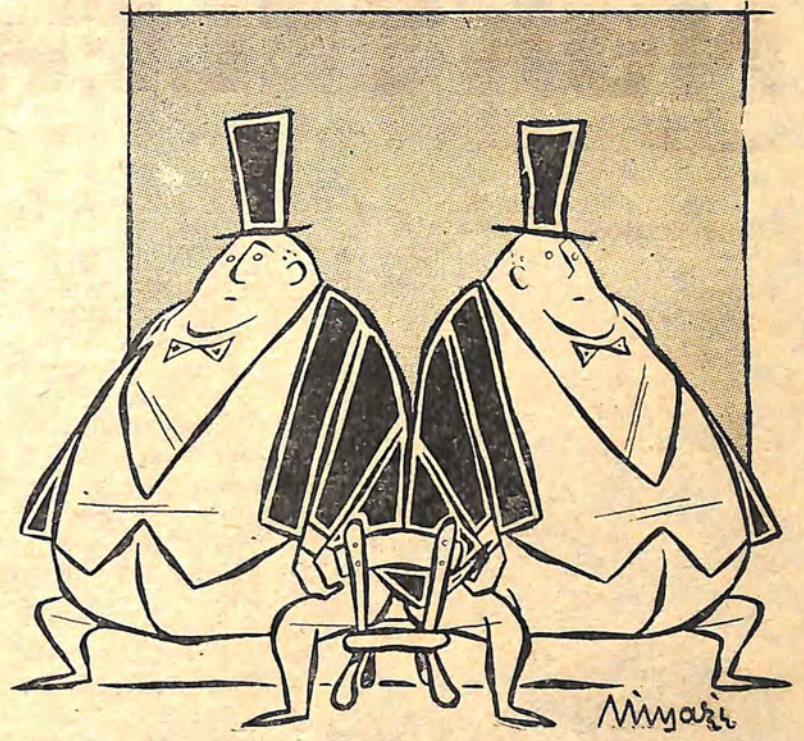
Şimdi Ankara'ya peşin fikirsiz beşin hükümsüz, geggenç, dinamik Fransızlar yolluyorlar. Şaşıyorlar bunlar: «Yahu bizden evvel gelenler ne diye bu r nkl ve muhtarlık memleketin ne bir tek rengini, ne bir tek ıstrabını anlamamışlar» diye. Biz de şaşıyoruz: «Yahu bu cins, sempatik, dost, sıcak kişiler varmış» diye dostumuz Fransada!.. Şaşaduralım, aramızdaki bağ yokoldu, hanl o ziyafetlerde, törenlerde falan sözü geçen geleneksel bağ...

Onun için yeni genç ataseler, gazeteciler, pek hüsnü kabul görmezseniz şaşmayın bize. Geleneksel dostluğumuzun bir neticesi bu!

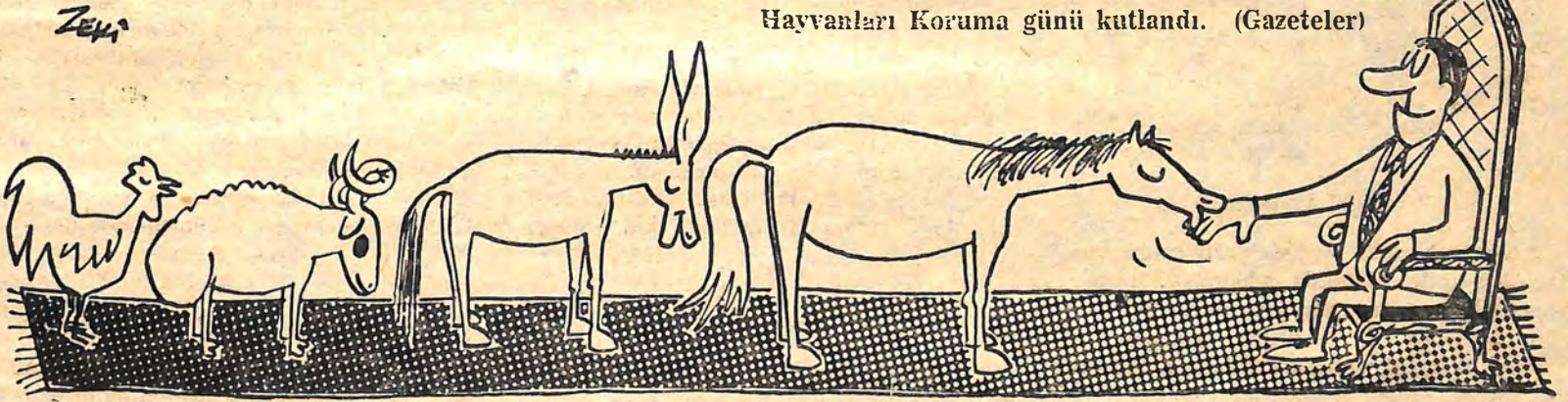
Evvel onbeş yıl önceki cesetleri listelerinizden bir çıkarın, ve bütün ölü şeyleri atın kafacığınızdan! Sonraaaa.. karşılıklı düştinellim, yeni bağların kurulabilmesi için ne yapmalı, ne yapmalı, ne, ne, ne yapmalı?

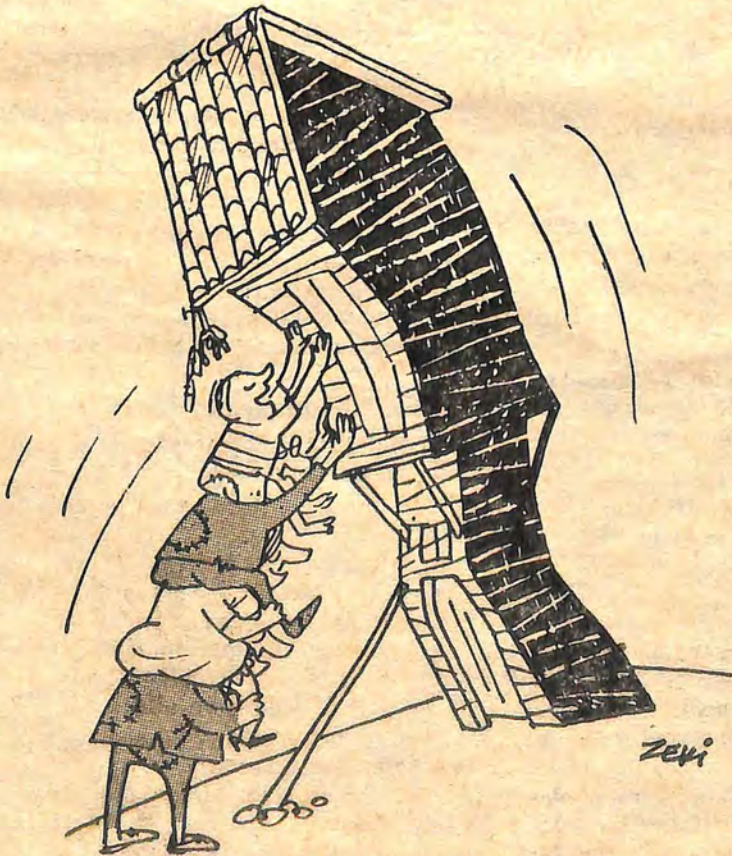
YAZISIZ!

Koalisyon!

— Nice günlere...

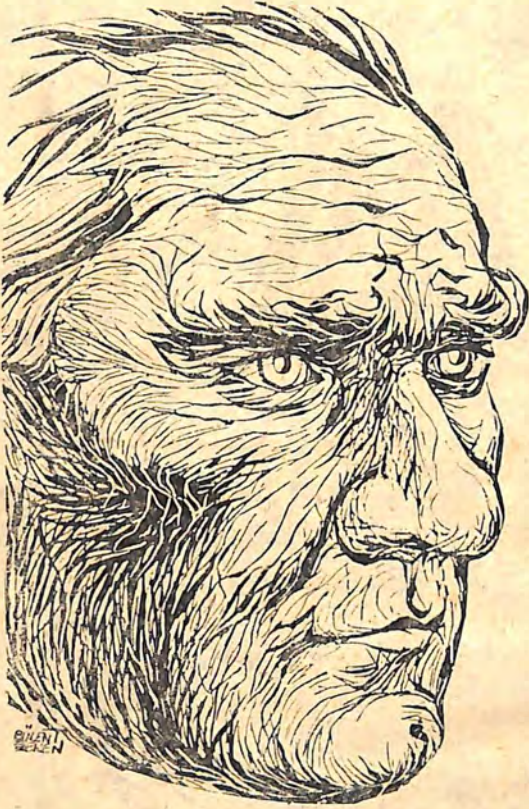
— Aman dayanın çocuklar, yıkılırsa halimiz yamandır!

İstanbul işportacıları Vilâyete baş vuracak. (Gazeteler)

NÜKTELERLE Portreler

ATATÜRK'ÜN HAYATI

Çarşaf ve peçe

Atatürk Milli Mücadeleden sonra İzmir'den Lâfite Hanımla evlenmişti. Daha önce hiç evlenmeyeceğini ve bekâr kalacağını söylediği için kendisine sormuşlar:

— Bekârlık sultanlık derdiniz. Şimdi neden evlendiniz paşam?

Gazi şu cevabı vermiş:

— Son zamanlarda kararımız bir çok yeni inkılaplar yapmaktır. Bu arada Kıyafet inkılabı da yapılacak, kadınlarımızın, kızlarımızın çarşafı çıkarılacaktır. Bu güzel millete kara çarşaf ve peçe yakışmaz. Ben herkesin karısının, kızının peçesini açarken bir takım adamların «Kendisi bekâr, herkesin çarşafını çıkarttırıyor» demesini istemem de ondan!»

Fark...

Atatürk'ü Çankayada ziyaret eden bir Fransız gazetecisi:

— Paşa hazretleri, demiş. Siz de Büyük İskender gibi Makedonyada doğmuşsunuz?

Atatürk sözün sonunu beklemeden cevap vermiş:

— Aramızdaki fark şu: O vatanını unutup pek uzaklara gitti... Ben unutmadım.

Geçmiş olsun...

Yugoslavya kralı Aleksandr, Atatürk'ü ziyarete gelmişti. Mustafa Kemal Paşaya söz arasında:

— Size bir sırrımı açıklayım, dedi. Eğer bazı Avrupa devletlerinin vaatlerine inanmış olsaydım, Yunanlıların yerine Anadolu'ya biz çıkacaktık.

Atatürk güldü:

— Size geçmiş olsun diyeyim öyleyse Kral Hazretleri.

Türkiye Devletinin ve Cumhuriyetinin kurucusu Atatürk, 1881 yılında Selânikte doğmuştur. Babası Ali Rıza Efendi, Annesi Zübeyde Hanımdı. Babasını daha küçük yaşta kaybettiği için Mustafayı annesi büyüttü.

İlk tahsilini Selânikte bitirdikten sonra önce Mülkiye Rüştiyesine kaydolmuş, buradan Askeri Rüştiyeye geçmiştir.

Askeri Rüştiyeyi bitirdikten sonra Manastır Askeri İdadisine yazılan Mustafa Kemal, 1905 yılında da Akademiyi bitirerek Kurmay Yüzbaşılık rütbesiyle orduya katılmıştır.

Daha Harbiyede iken siyasetle uğraşmaya başlayan Mustafa Kemal, sarayın dikkatini çektiği için Akademiyi bitirince Şam'a gönderilmişti. Bir yıl sonra burada bir kaç arkadaşıyla birlikte Vatan ve Hürriyet adlı gizli bir dernek kurdu. 1907 de de Derneğin adı İttihat ve Terakki olarak değiştirildi.

Osmanlı İmparatorluğu Birinci Dünya Savaşına katılınca, Mustafa Kemal, Çanakkale savaşında Anafartalar zaferini kazandı. Buradan Kafkas cephesine geçti. O tuz beş yaşında General olmuştu.

1919 da Samsuna Üçüncü Ordu Müfettişi olarak çıkmış, memleketi kurtarmak

Neden...

Yeşilaycılardan biri içki aleyhine verdiği bir konferansta dinleyicilere sorar:

— İki kovadan birine rakı, birine su doldursak ve bir eşeğin önüne koysak hangisini içer?

Bir kaç yerden bağırırlar:

— Suyu!

— Neden?

Bu sefer kalabalığın içinden bir ses cevap verir:

— Eşekliğinden!...

Atatürk bu fıkrayı çok sevmiş. Bir akşam çiftlikte içerlerken orda dolaşan bir köylü çocuğunu çağırıp sormuş:

— Biz ne içiyoruz?

— Rakı!

— Peki... Söyle bakalım. İki kovadan birine rakı, diğerine su doldursak bir eşeğin önüne koysak hangisini içer?

— Rakıyı!

Atatürk etrafındakilere fısıldar:

— Aman, neden diye sormayalım!

Ana...

Atatürk'ün sofrasında açılan bir sohbette kadın mı daha mühimdir, yoksa erkek mi sorusu ortaya atılmıştı. Herkes kendine göre bir şeyler söyledikten sonra Atatürk:

— Efendiler, dedi. Erkek her şey olabilir. Fakat ana olmak erişilmez bir mahariyettir. Onun içindir ki, vatanımıza bile «Ana vatan» deriz!

için harekete geçeceğini öğrenen İstanbul Hükümetinin kendisini geri çağırması üzerine istifa etmişti. 23 Temmuzda Erzurum, 4 Eylülde Sivas kongrelerini topladı. 7 Eylülde Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti kuruldu. Nihayet 23 Nisan 1920 de Ankarada Türkiye Büyük Millet Meclisi toplandı. Türk Ordusu bu tarihten itibaren düşmana karşı büyük galibiyetler sağlamaya başlamıştı. 26 Ağustos 1922 de Büyük Taarruz başladı. 9 Eylülde Türk ordusu İzmir'e girdi.

Bu tarihten sonra Mustafa Kemal, Devlet adamı ve Politikacı olarak büyük zaferler kazanmıştı. 24 Temmuz 1923 te Lozan andlaşması imzalandı. 29 Ekim 1923 te Cumhuriyet ilân olundu. Gazi Mustafa Kemal, ilk Cumhurbaşkanı seçilmişti.

Birbiri ardına yaptığı büyük ve köklü devrimlerle, Türk ulusunu Batılı uluslar arasına katmaya çalışan Gazi, kısa zamanda memlekette büyük gelişmeleri gerçekleştirmişti. 1934 de Büyük Millet Meclisi Ona Atatürk soyadını verdi.

10 Kasım 1938 günü sabah saat 9,5 te İstanbulda Dolmabahçe sarayında hayata gözlerini yumdu.

Genç Mustafa Kemal'ler, bugün onun izinde, onun inancı ile yürümektedirler.

Çallı!

Soyadı kanununun yeni çıktığı sırada Atatürk bir akşam sofrasında bulunan ressam İbrahim Çallıya sormuştu:

— Soyadı olarak ne almayı düşünüyorsunuz?

Ressam tek kelimeyle cevap verdi:

— Çallı.

Atatürk:

— Acaip bir soyadı seçmişsiniz, dedi, senin çallıya benzer tarafın yok ki...

Çallı Atatürk'ün takıldığını anlamamıştı:

— Çallı, dedim, paşam, diye ilâve etti. İki (L) ile.

Atatürk güldü:

— Farkındayım canım. Bu kadar içtikten sonra elbette biraz peltak konuşacaksınız!

Başarının sırrı!

Atatürk'le mülakat yapan bir Amerikalı kadın yazar sordu:

— İnkılaplarınızda nasıl başarılı oldunuz?

Atatürk cevap verdi:

— Ben bir işe başlarken nasıl başarı kazanacağımı düşünmem. O işe neler mani oluyor onu düşünürüm. Engeller kaldırıldı mı işler kendiliğinden yürür!

Kadın ve akıl!

Sofrada kadınlar üstüne konuşuyorlardı. Salih Bözök sordu:

— Paşam, kadınlarda akıl var mıdır, yok mudur?

Atatürk gülümsiyerek:

— Vardır, dedi... Ama kullanmazlar!

NANELİ KREDİ

BÜTÜN tanıdıkları cebinde metelik olmadığını biliyorlardı sanki. Oysa eskiden, parası olduğu zamanlar kaç kere onlardan para isteyip hiç itiraz görmeden almıştı. Şimdi ise belki on kişiye baş vurmuş, birinden birşey kopartmamıştı. En güvendiği arkadaşlardan bile...

Rasim Efendi:

— Vallahi Şevkiciğim, nasıl diyeyim? Ben de ay başını nasıl getireceğim diye düşünüyorum. Beş on lira bir şey kaldı da, demişti.

Hasan Efendi cebinden bir, iki buçuk lira çıkarıp göstermişti:

— Şevkiciğim bütün param bu... İstersen ara üstümü!

Rüstem Efendi de başka türlü atlatmıştı:

— Valla azizim bir hafta sonra gel beş yüz lira vereyim. Senin için hiç söz yok. Ama şimdi dersin, maalesef...

Şevki Efendi hepsine birkaç ağır söz söylemeyi, hattâ küfür etmeyi geçirdi aklından. Fakat caydı. Neme lâzım, dedi. Belki başkalarından da bulamam tekrar istemek zorunda kalırım...

Başka tanıdık aramağa başladı. İçinden «Ulan, diyordu. Elbet siz de düşersiniz benim elime.»

İlk olarak avukat Cevat'la öğretmen Nuri Efendi'yi gördü. İlerde, bir vitrin önünde dikilmiş konu-

yorlardı. Düşündü Şevki Efendi: Öğretmen Nuri Efendi canciğer arkadaşaydı ama kendisi gibi meteliksiz olduğu muhakkaktı. En uygunu avukat Cevat beyden istemek...

Onlara doğru yürüdü. Fakat yanlarına varamadan ayrılıverdiler. Avukat öteye, öğretmen Nuri Efendi beriye doğru yollandılar. Koşup yetişecek Cevat beye ama Nuri Efendi görmemezliğe gelip geçemez. Burun buruna gelmişlerdi zaten. İster istemez durdu:

— Merhaba Nuriciğim.

— Merhaba, nereye hızlanmışsın böyle yahu?

— Hiç, şey... Cevat beyden biraz ödünç para istiyecektim. Bu ay erdiremedik birader. Evde çocuk çocuk aç kalacak...

Nuri Bey elindeki nane şekerinden bir parça uzatarak:

— Yaa... Vah vah, dedi. Hani bende olsa sözi mü olur Şevkiciğim ama, olmayınca elden ne gelir? Hadi seni tutmıyayım da yetişiver bari.

Şevki Bey bozularak döndü. «Sen de atlat bakalım» dedi içinden. Fakat iki adım gitmemişti ki bir el girdi cebine... Baktı, Nuri'ydi. Karşılıklı gülümsediler, tekrar ayrıldılar. Ne arkadaştı şu Nuri Bey! Yok canından iyilik etmek istemiş, azlığından sıkıldığı için de açıktan veremeyip cebine koymuştu parayı. A-

Kruşçef — Yolumuz sulh yoludur!

avukat Cevat Beye yetişmek için adımlarını sıklaştırdı. İster versin, ister vermesin Cevat Bey. Cebinde parası vardı çünkü. Ama inat olsun diye istiyecikti. Lâzım değildi, keyif için istiyecikti. Vermezse o biliyordu söyleyeceğini. «Senin parana mı kaldık ulan» dese yeterdi.

Koşarak yetişti:

— Cevat Bey!

— O, merhaba Şevki Bey, havrola?

— Bana bir on lira lütfen.

— Hay hay...

Cüzdanını çıkarıp içinden bir onluk aldı. Şevki Bey'e verdi. Şevki Bey içinden: «Ulan hınzır» diyordu. «Anladın parasız olmadığımı nasıl verirsin şimdi.»

— Çok çok teşekkürler.

— Estağfurullah efendim, sizin için sözü mü olur.

Ondan ayrılınca üç adım gitti gitmedi, Şerif Efendi'yle karşılaştı. Lâzım olmadıklarını bilir, çıkarlar artık. Fakat onun da bir onbeş lirasını almadan edemedi. Hiç itirazsız verdi o da.

Tanıdıkların arkası bir türlü ke-silmiyordu. Az ilerde Cafer Bey... Cafer Bey adama ödünç dedin mi günahını bile vermezdi. «Şimdi is-

tesem» dedi Şevki Bey «Ondan da para alırım. İhtiyacım yok... Hiç vermese neyim eksilir? İstersem yüz lira ver derim.» Gitti ve dediğini yaptı. Hiç boyun bükmeden ve itiraz görmeden yüzlüğü almıştı... «Şimdi» dedi, «kimi görürsem iki yüz lira istiyeceğim, ondan sonrakinden dört yüz, ondan sonrakinden sekiz yüz, ondan sonrakinden bin altı yüz...»

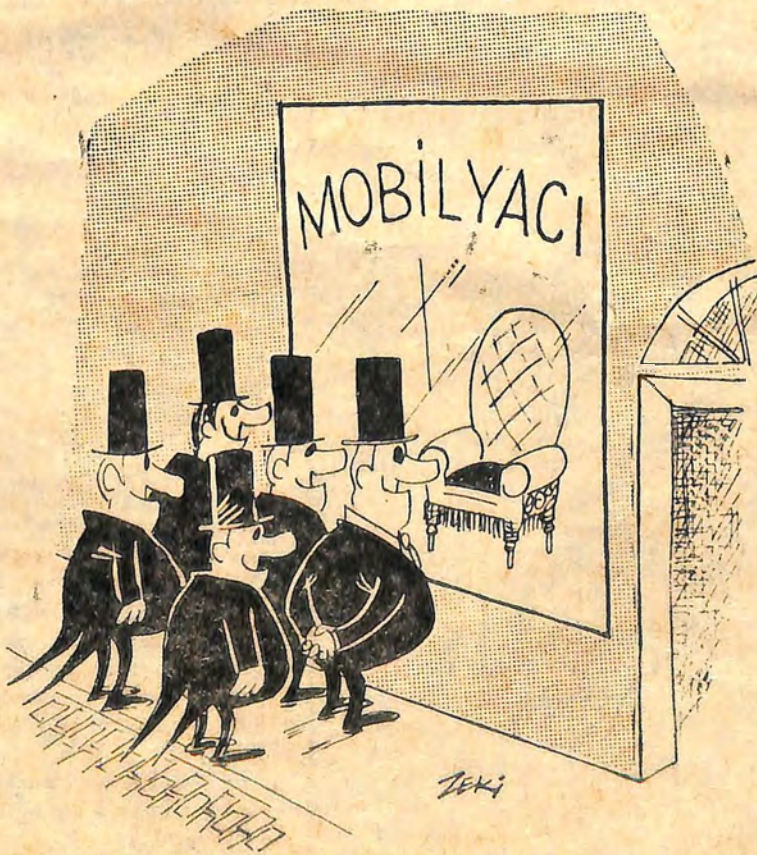
İstiyordu ki biri itiraz etsin de adamakıllı boşaltsın içini. Fakat hiç biri itiraz etmedi... Şevki Efendinin kendinden emin haline bakıp istediği parayı tereddüt etmeden veriyorlardı.

Şevki Efendi evin yolunu tuttu. Elinde iki bin liradan fazla para topladığı halde hevesi kursağında kalmış, kimseye birşey söylemek fırsatı çıkmamıştı.

Eve gittiğinde ilk işi topladığı parayı saymak oldu. İki bin dört yüz otuz beş lira toplanmış. «Bütün bunları Nuri Efendi'ye borçluyum» diye düşündü. Her arkadaşının on gibi olsaydı sırtı yere gelmezdi.

O, kaç lira vermişti acaba? Elini ceketinin dış cebine sokup araştırdı: Kağıda sarılı bir nane şekerinden başka birşey geçmedi eline.

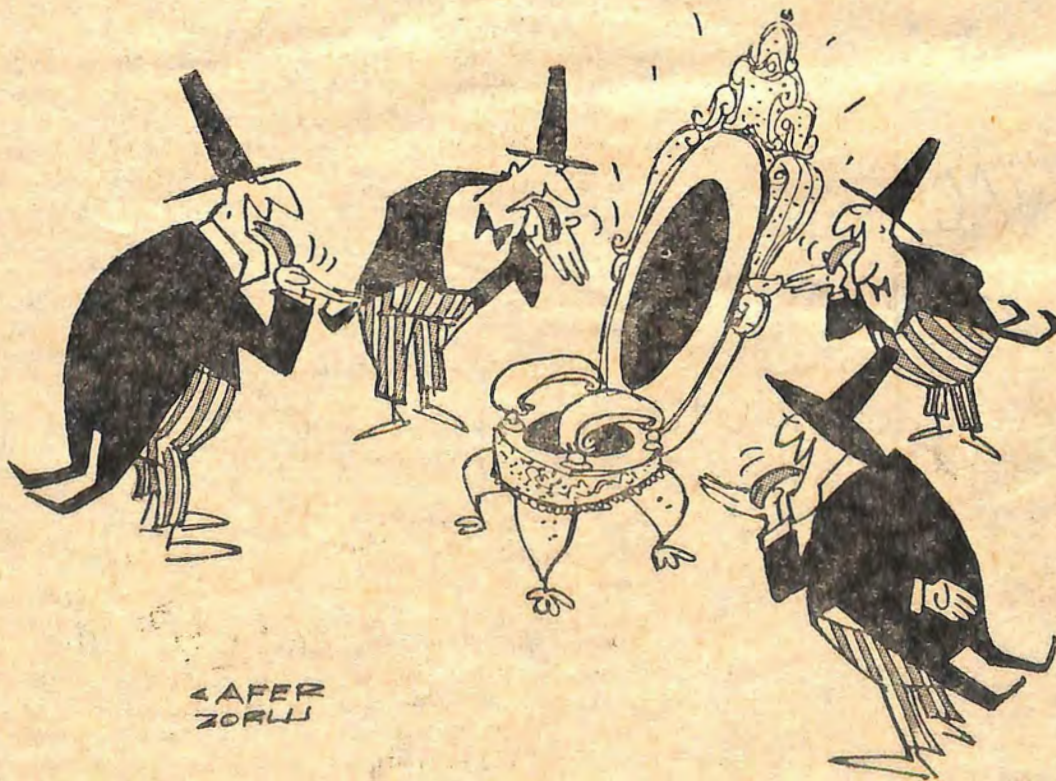
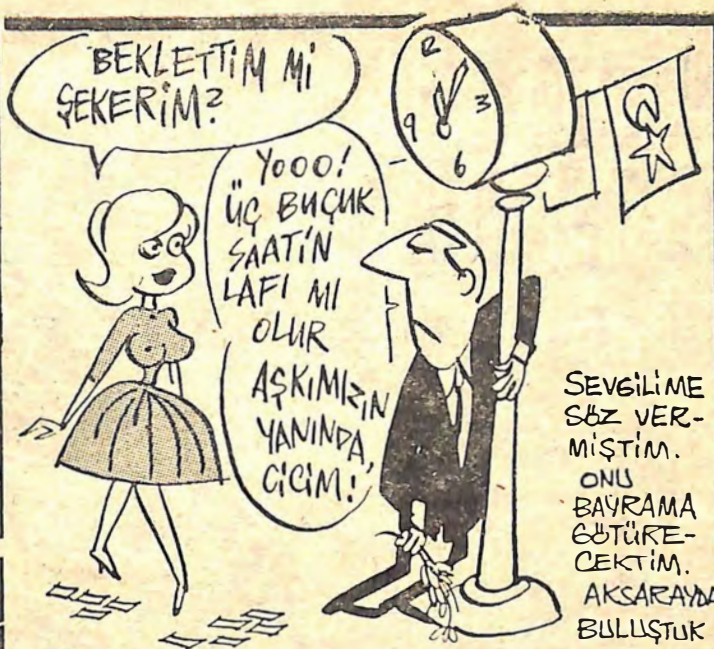
Kenan AKINCI

YAZISIZ!

aman
ne
eğlendik

Suatçılar

Avuçlarını yalayanlar!

Kıskançlık!

Bekâr bir arkadaşına, yemeğe dâvetli idi. Gece, geç vakit eve dönünce kıskanç karısı asık suratla karşıladı:

— Söyle bakayım, ziyafette kadın var mı idi?

— Hayır karıcığım, yoktu... Daha ilerisini söyleydim, sofrada tavuk vardı, dişi etidir diye ağzıma koymadım, koyun kızartmasını tercih ettim!..

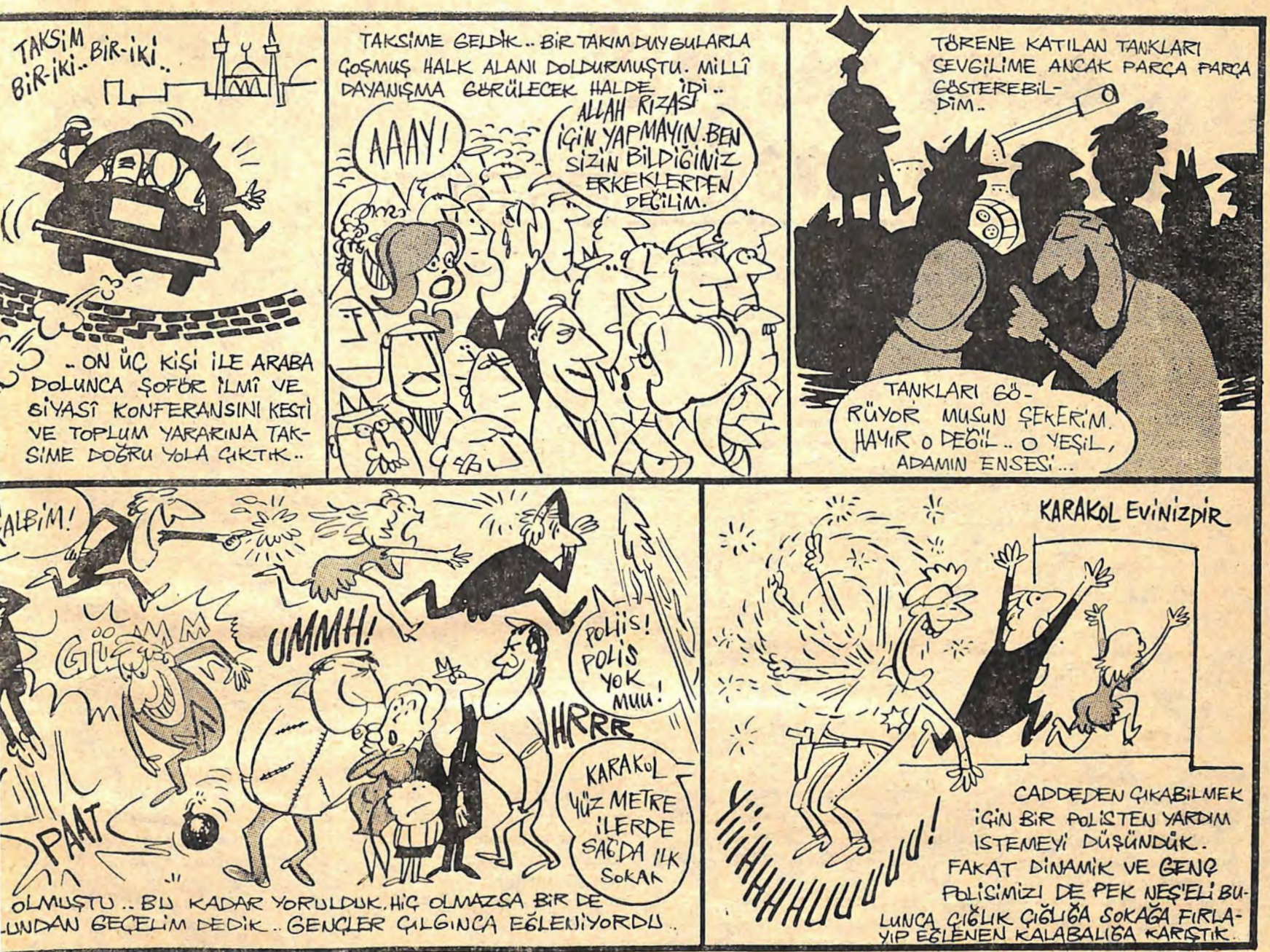
Yirmi yaş

Sosyetenin tanınmış kadınlarından bayan O. İsviçre'den yeni dönmüş-tü. Arkadaşına oranın havasını balandıra, ballandıra methediyordu:

— Ah şekerim, İsviçre'nin havası bana öyle yaradı ki, şimdi kendimi yirmi yaşında hissediyorum.

Bitişik odadan şakrak bir ses duyuldu:

— Rica ederim anneciğim, hiç olmazsa aramızda bir senelik bir yaş farkla bırakın!..

Kabahat ütude...

Yeni evlenmişlerdi. Bir sabah. İşine gitmeğe hazırlanan koca, genç karısına sordu:

— Pantolonumu neden dizlere kadar olan kısmını ütiledin de alt tarafını ütülemedin?..

Genç kadın özür diledi:

— Ne yapayım, elektrikli ütünün kordonu kısa, ancak oraya kadar geliyor!

#

Kırk altıncı yıldönümü

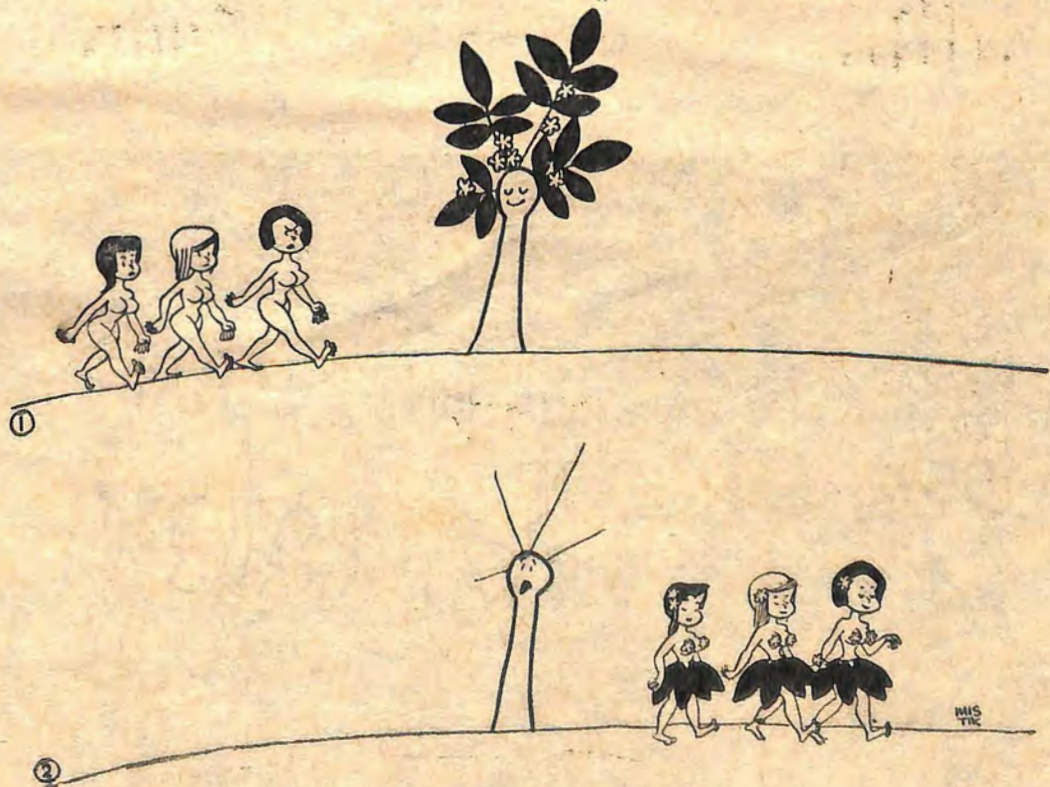
Yaşlı iki karı koca, yatmak üzere idiler. Erkek:

— Bugün evliliğimizin kırk altıncı yıldönümüdür!

— Evet efendim...

— Kırk altı sene evvel bu gece, zıfak gecemizdi değil mi hanım?..

— Öyle kocacığım ve yarın sabah da, her yıldönümümüzde olduğu gibi sabah erken kalkıp ben kahvaltıyı hazırlıyacağım!..

Taş devrinde...

Yazı mı? Tura mı?

LEYLÂ hem çok gençti hem de çok güzel. Bir insanın Leylâ gibi çok genç, Leylâ kadar da güzel olması kusur mudur, yoksa kusursuzluk mu?... Münakaşaya değer doğrusu. Ama birakalım bu münakaşayı Leylâ'yı çekemiyen hanım arkadaşları yapsın.

Leylâ sporu çok seviyordu... Bir iş adamı da Leylâ'yı.

Bir iş adamının sevgilisi olmak belki de kolav bir şeydi, ama bu sevgiyi aksatmadan devam ettirmek kolay mı?

Leylâ yalnız genç, yalnız güzel değil, aynı zamanda akıllı bir kızdı da. Zengin adamın kendisine sağladığı bol ve rahat geçimi yabana atmıyor, onun parasına olduğu kadar sevgi ve alâkasına da hürmet ediyordu. Ama vine de bir kusuru vardı Leylâ'nın. Buna kusurdan ziyade, sabit fikir demek daha doğru. Çocukça bir cilve. Alışıldığı için bir türlü bırakılamayan bir huy. Parmak çıtlatmak, sigara içmek, güneş gözlüğü takmak, ayak ayak üstüne atmak gibi bir şey. İş adamı bile bunu kusur saymadığı için pekâlâ hoş görüyordu.

Bu alışkanlığın kimseye zararı da yoktu zaten.

Genç kız herhangi bir şeye karar vermeden evvel, daima çantasında taşıdığı bir güğüş lirayı havaya atarak yazı mı tura mı yapmak âdetindeydi. Paranın resimli tarafı üstte kalırsa tura, öbür tarafı üstte

kalırsa yazı diyor, durumunu da buna göre ayarlıyordu.

İlk zamanlar lâf olsun diye yaptığı bu şeye yavaş yavaş öylesine alışmıştı ki artık vazgeçmesine imkân ve ihtimal yoktu.

Kendisini tesadüfen iki yere birden mi davet etmişler?... Hangisine gideceği hususunda bir türlü karar mı veremiyordu?... Gelsin bakalım gümüş teklif.

Havada taklaclar attıktan sonra madeni sesler çıkararak yere düşen bir gümüş liraya mukadderat mevzuunda bu derece yetki vermenin de kendine göre zevkli bir tarafı yok değildi doğrusu.

Tura gelirse Neclâlara gidecekti. Yazı gelirse Aytenlere.

★

Hizmetçi çarşıdan tavuk almış sunuyor:

«— Küçük hanım... Kızartma mı olsun haşlama mı?...»

Sual hakikaten mühim... Cevabını da bir an evvel vermek şart. En iyisi yazı mı tura mı?... Gelsin gümüş lira.

Mevsim yaz... Sayfiyeye gidilecek. Tercihe şayan yerler arasında birbirinden güzel iki yer var. Hangisine gitmeli?... Hangisinde karar kılmalı?... İkisi de cazip... İkisi de o yıl çok moda... Ne yapmalı?... Ne etmeli?... Tereddüitten kurtulmanın yegâne çaresi yazı mı tura mı?...

Zengin iş adamı bile Leylâ'nın kalbinde işgal ettiği müstesna yeri bir yazı mı tura mı itikadına borçlu olduğunu bilse yatıp kalkıp bu usulün mucidine dua ederdi belki de.

Leylâ'nın iki sene evvel havaya attığı gümüş lira yazı geldiği için genç kız onun teklifini kabul etmiş, ona yakınlık göstermiş, nihayet onun sevgilisi olmuştu.

Gümüş lira o gün tura gelseydi partiyi, eski yüksek atlama şampiyonlarından Necmi kazanacaktı. Ama yazı gelmişti işte. Kader böyle istiyordu demek. Kadere boyun eğmekten başka çare var mıydı bu dünyada?... Yoktu tabii... Leylâ da kadere boyun eğmişti.

★

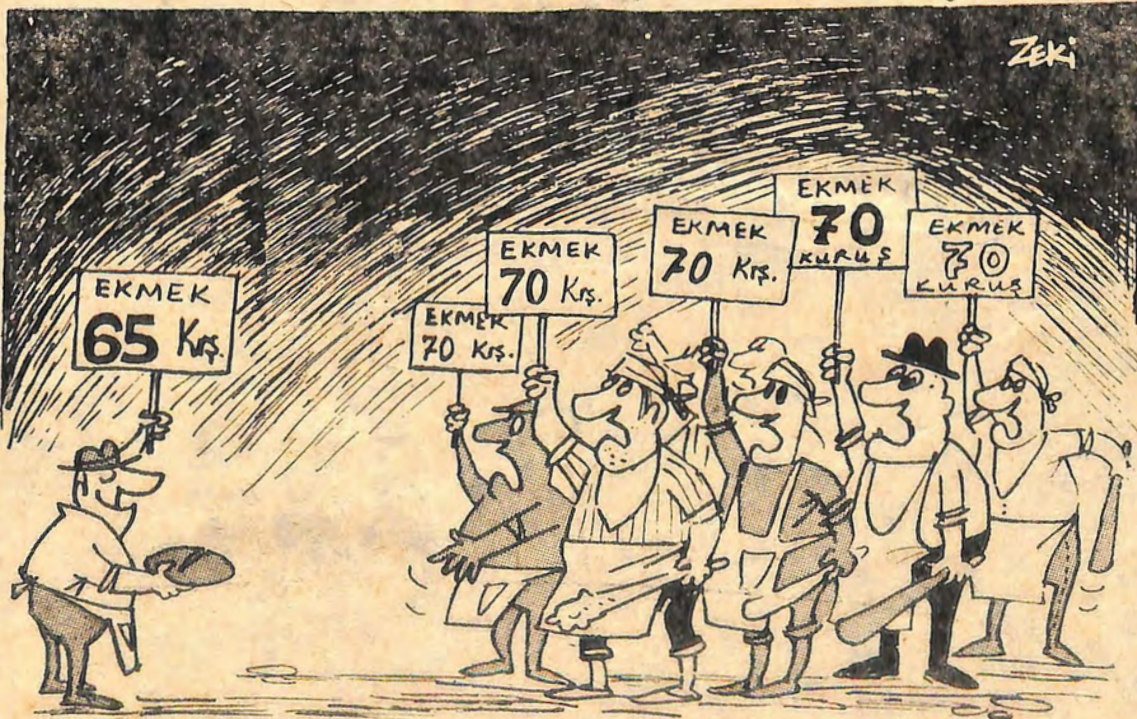
Böylece hayat yürüyor tabiat da hükümünü yapıyordu.

En beklenmedik olaylara, en şaşırtıcı tesadüflere ve en umulmadık sürprizlere bile bir gümüş liranın yuvarlağında hal çaresi bulan Leylâ pekâlâ mesut olabilirdi... Şayet...

Evet şayet günün birinde karşısına Kaya çıkmasaydı.

Kaya, bütün bir ömür boyunca her kızın karşısına ancak birkaç kere çıkan tuğ gibi delikanlılardan biriydi. İki kravatı, pişkin bir suratı ve beyaz zehir kaçakçılarınınkini andıran garip bir tebessümü vardı. Genç ve hassas bir kıza tesir altına alabilmek için bu kadarı yeterli de artardı bile.

Ucuz ekmeğin satan fırıncı tehdit edildi. (Gazeteler)

«Bir yabancı!»

«— Yarın seninle buluşalım olur mu küçük?... İhtiyarın hiçbir şeyden haberi olmaz... Merak etme» demişti Kaya.

Fakat Leylâ tereddüt ediyordu. Gerçi böyle bir maceraya çoktanberi hasretti ama bir macera uğruna bin nimetten de mahrum kalabilirdi.

İş adamı onun kendisine ihanet ettiğini duyduğu anda bütün tahsisatı derhal kesebilirdi. Sonra elveda refah... Elveda konfor... Ve elveda elbiseler.

Buna rağmen Kaya'nın erkek halini ve ılık sesini de bir türlü unutmuyordu.

«— Dönemeç barın köşesinde buluşur bir yere gideriz yayrum. Merak etme ihtiyarın ruhu bile duymaz» demişti Kaya.

Leylâ, Dönemeç Barın köşesine gitmek üzere evden çıktığı zaman kafasının içi karmakarışıktı. Şakakları zonkluyordu. Kulaklarında da berbat bir uğultu vardı. Yürüdü, yürüdü, yürüdü. Şimdi, Dönemeç Barla bulunduğu yer arasında sadece ufak bir yokuş kalmıştı. Anı bir kararlar durarak çantasını açtı.

«— Yazı mı tura mı?... diye kendi kendine mırıldanıyordu. «Tura gelirse gidip buluşacağım, Tanrı beni affetsin. Yazı gelirse bir taksiye atlar hemen eve dönerim. Bu macera da böylece başlamadan bitmiş olur. Ne yapalım başka çare yok.»

Gümüş lirayı çıkarıp alışık bir hareketle havaya atmıştı.

Fakat heyhat. Bugün teklifin muzipliği üstündeydi herhalde... Gümüş lira yere düştükten sonra bir müddet yalpalanmış sonra da araba tekerleği gibi dönerek yokuş aşağı yuvarlanmağa başlamıştı.

Şaşkın ve telaşlı adımlarla parayı kovalamak mecburiyetinde kalan Leylâ bir yandan koşuyor bir yandan da söyleniyordu.

«— Hay aksi şeytan hay... Şimdi bunun sırası mı?... Şuraya bak hele... Mütemadiyen hızlanıyor.»

Böyle söylenirken koşup dururken kuvvetli bir çift el onu omuzlarından tuttuğu gibi çekmişti.

«— Merhaba Leylâ... Verdiğin randevuya böyle koşar adımlarla geldiğin için seni tebrik ederim. Haydi bakalım şimdi yürü... Kendimize kemi gözlerden uzak tenha bir yer arayalım.»

Genç kız itiraza bile vakit bulamadan beriki onu sünnikleyip götürmüştü.

★

Zengin ve kıskanç iş adamının hususi gözcülerinden biri otuz metre kadar ilerdeki elektrik direğini kendine siper etmiş, daima olduğu gibi adım adım Leylâ'yı izlemekteydi. Onun, Kaya ile buluşup uzaklaştığını gördükten sonra yuvarlanarak ayağının dibine kadar gelen gümüş lirayı aldı, Dönemeç Barı girdi ve tezgâha yürüdü:

«— Al şu teklifi arslanım... Bana bir bira ver, bir de telefon fişi.»

Adnan TAHİR

Bir YILBAŞI GECESİ

YAZAN: PEYAMİ SAFA

ÇİZEN: BÜLENT SEREN

15

— 15 —

Genç kız artık Port Blair'e yedi treniyle dönüyordu. İşten çıktıktan sonra Fabian barında Mr. Shalimar, Mike, April ve Mr. Shalimar'ın peşine taktığı bürodan birkaç kızla beraber kokteyl içerdi. Genç kız Mr. Shalimar'ın kendisinden memnun olduğundan emindi. Zira adam devamlı olarak bara sadece onu ve April'i davet ediyordu. Maamafih Caroline, Mr. Shalimar'ı pek sevmiyordu. Adamın davetlerini kabul edişinin sebebi ise, Mike'a karşı duyduğu dostane his ve bir de Mr. Shalimar'ı sık sık görüp. «Okuyucu» olup olmayacağını anlamaktı. Caroline, ekseri bir yolunu bulur ve Mr. Shalimar'ın yanına da oturmazdı. O zaman adam da diğer kızların dizini okşamakla iktifa ederdi. Bu yüzden Caroline ekseri Mike'ın yanına düşüyor, adama bakarken, April'in apartmanını ilk gördüğü zaman kapıldığı hissi duyuyordu: «Düzeltililebilir.» Mike'ın asil bir çehresi, tahribi kolay olmayan ince, atletik bir vücudu vardı. Maamafih adam bu vücudu tahrip için elinden geleni yapmaktaydı.

April'le bir gece yarısı konuştuğu şeylere rağmen, genç kız Mike'ı romantik bir namzet olarak göremiyordu. Hoş, adam hakkında ne düşündüğünü bilmiyordu ya. Mike'ın günün birinde onunla arkadaş olacağını umuyordu. Mike'a çok itimadı vardı, ve adam Caroline için bir sır olan, heyecanlı bir hayatın mümesillydi. Caroline Mike'ı hiçbir zaman Eddie'yle mukayese etmez, Eddie'yi ona karşı bir silâh olarak da kullanmazdı. Sanki Caroline'ın vücu-

dunun mühim bir parçası koparmıştı, bu yüzden de artık Eddie bir türlü kapanamıyan, iyileşemiyen bir yaraydı. Başka bir gençle daimi surette gezseydi, muhakkak ki onu Eddie ile mukayese edecekti. Fakat Mike Rice'i kimseyle mukayese etmesi lâzım değildi. Zaten o dap dar dünyasında Mike'la mukayese edebileceği kimse de yoktu.

Caroline, bu yeni vaziyet karşısında duyduğu hisleri tahlille meşgul olmasına rağmen, April'in de yavaş yavaş değişmekte olduğunu farketmekteydi. Bunun ilk ârazı haftalık-larını aldıktan sonra görüldü. April daireye muzafferane bir tavırla geldi, altın saçları kısa kesilmiş, iyice briyantınlanarak yapılandırılmıştı. Onun bu hali Caroline'de garip bir tesir bıraktı. O akşam saat beşte April Caroline'i yakalıyarak mahcup bir tavırla, «Bu saç biçimi de yanlış, değil mi?» diye sordu. «Bana olmadı.»

Caroline şefkatle, «Biraz fazla yapışık,» dedi.

April başını önüne eğdi. «Sana benzemeğe çalışıyorum. Senin berberin kim? Bana adresini verir misin?»

Ertesi günü büroya tamamiyle bambaşka bir April geldi. Saçları kısacık fakat kabarık, kaşlarına hafif bir kalem sürmüş, burnunun üstündeki çilleri de açık renk pudrayla kapamıştı. Caroline, April'in ne kadar güzel olduğunu unutmuştu. Genç kız kelimenin tam mânasıyla güzeldi, ve saçını kesmekle bu büsbütün ortaya çıkmıştı. April'in sırtında moda mecmualarında gördük-

Genç Kız

Yazan:
RONA JAFFE
Çeviren:
GÖNÜL SUVEREN

beğendiği basit, siyah jarse bir elbise vardı.

Mr. Shalimar, «Sinema yıldızına bakın,» dedi.

April, Elizabeth Arden'in makyaj levazimatını kullanmasına rağmen hâlâ kızarabiliyordu. Saçlarının köküne kadar kıpkırmızı kesildi. Sonra da Caroline'e, «İki elbise daha aldım,» diye itiraf etti. «Ayakkabılar.. Bir çanta ve bir palto... Bütün sen borç ödeyeceğim.»

Caroline, «Ama değer,» dedi. «Hakkaten çok hoş oldun.»

April güldüğü zaman kaşlarının yeni şekli veya saç biçimi dolayısıyla çehresinde gayet çapkınca bir ifade belirliyordu. «Ne dediğini duydun mu?» diye sordu.

«— Kimin? Kurt Shalimar'ın mı?»

April güldü. «Ne komiksin.» Sonra elinde not defteri, eteğini düzelterek adamın odasına girdi...

Miss Farrow'a muvakkat bir sekreter bulunmuştu. Caroline'in birkaç hafta önce bekleme odasında gördüğü genç kız...

Yeni sekreterin ismi Gregg Adams'dı. Aslında aktrist o. Caroline New York'da bir iki küçük rol oynayıp, iş bulamadıkları zaman da bürolarda muvakkat olarak çalışan bir sürü aktrisin bulunduğunu duymuştu. Gregg de onlardan biriydi anlaşılan... Orta boylu, nârin yapıydı. Uzun, dümdüz, pırl pırl sarı saçları vardı. Yüzü ise on dört yaşındaki bir kızinkine benziyordu. Belki de makyaj yaptığı halde dudagını boyamaması bu tesiri arttırmaktaydı. Caroline onun yirmi üç yaşında olduğunu öğrenince bayağı şaşırdı.

Miss Farrow, Gregg'e son derecede fena muamele ediyordu. Kadın muvakkat memurlardan hiç hoşlanmaz, onların tam bir şeyler öğrenmeğe başlarlarken çıkıp gittiklerini söylerdi.

Bir gün Mary Agnes Caroline'e heyecanla, «Miss Farrow'un geçen cuma yaptıklarını biliyor musun?» diye sordu. «Kokteyl parti verdi o günü. Gregg de davetliydi. Kızcağız kalkmış gitmiş tabii. Fakat Miss Farrow ona bir hizmetçi muamelesi etmiş. Bütün gece tablaları döktürmüş, sandviç taşıtmış.»

«— Peki Gregg ne yapmış?»

Mary Agnes, «Hiçbir şey yapmamış,» dedi.

Sonradan Caroline Gregg'e tuvalette rastlayınca, «Sen çıldırmışsın,» diye çıkıştı. «Böyle hareket etmesine göz yumarsan, bir daha sefere daha da coşar o.»

Gregg tatlı tatlı cevap verdi. «Zararı yok.» Gayet hoş, küçük bir kızkıncı gibi taze, ince bir sesi vardı. «Partiden sonra eve dönerken kadının bir şişe viskisini çaldım.»

Caroline, Gregg'den hoşlanmıştı, iki kız hemen hemen her gün birlikte yemek yemeğe başladılar. Tabii April de onlarla geliyordu. Gregg Dallas'lı, hali vakti yerinde bir aileye mensuptu. Caroline dayanamıyarak ona Helen Lowe'u tanıyıp tanımadığını sordu.

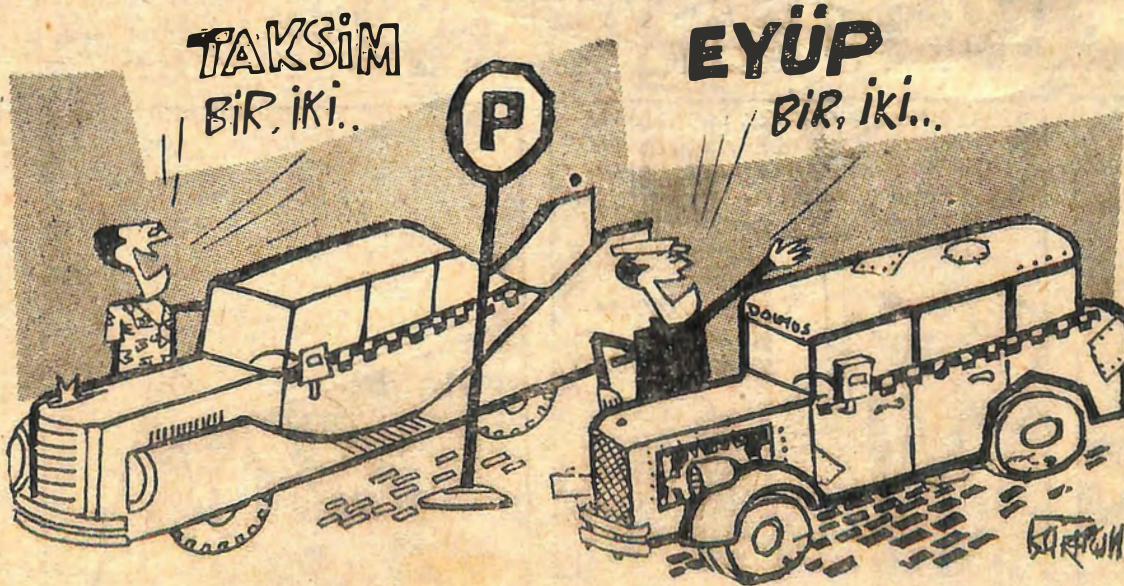
Genç kız, «Tanımıyorum,» dedi. «Tabii aileyi biliyorum...»

Gregg üç kız kardeşin en küçüğüydü, ömrü yatı mekteplerinde yapayalnız geçmişti. Annesiyle babası ise boşanmış ondan sonra da bir kaç defa daha evlenmişlerdi.

Gregg, Caroline'e, «Eğer evlenirsem,» dedi. «Bir daha da boşanmayacağım. Ömrümü herkese «Allahısmarladık» demekle geçirdim. Bundan bıktım artık.» Genç kızın abla-larından biri Teksas'daydı ve orada üçüncü defa evlenmişti. Diğer ablası da birkaç defa evlenip ayrılmıştı. Gregg, «Bizim aile sadakat denen şeyi bilmiyor,» diye güldü. «Ben müstesna. Evlenirsem kocama sakız gibi yapışacağım. Ama böyle birini nereden bulmalı.»

Ne Gregg, ne Caroline ve ne de April, New York'da hoşlarına gidecek gençlerle tanışmamışlardı. Caroline arada sırada arkadaşlarının vasıtasıyla bir iki kişiyle tanışıyor, fakat gençleri çok sıkıcı bulduğu için ilk gezintiden sonra onlardan buca buca kaçıyor. Gregg'in ise tiyatro mektebinden birkaç arkadaşı vardı, fakat onlar da genç kız gibi parasızdılar. Gregg'in annesi kızına kiraya, yemeğe ve elbiselere yetecek kadar para gönderiyordu. Fakat genç kız geceleri tiyatro mektebine devam ediyor, bir taraftan da bale dersleri alıyordu. İşte bu yüzden de Fabian'da Miss Farrow'un kahrını çekmekteydi.

Gregg, Caroline'e, «Madem New York'da oturmak istiyorsun,» dedi. (Devamı var)

YAZISIZ!

HİLE İLE KOMİSERE
YAKLAŞAN KARA İBRAM,
ONU YAKIN DÖVÜŞ -
MEĞE MECBUR EDER.

YAKALANDIM.. AMA
GÜCÜMÜ YİTİRMİŞE
BENZİYOR.

HAYDA BRE KOMİSER!..
ER OLDUĞUNU
ŞİMDİ İSPAT ET.

İKİ DEV CÜSSELİ
ADAM KUUVET
DENEMESİNE GİRİ-
ŞİRLER. KOMİSERİN
KENDİNE GÜVENİ
ARTMIŞTIR. GENİŞ
VÜCUDUNU VE DEMİR
GİBİ KOLLARINI BÜ-
TÜN GÜCÜYLE ZORLAR.

KAFAN GİBİ KOLLARIN DA
BOŞMUŞ BE SENİN KO-
CAOĞLAN!.

BÖYLESİNE
KUUVETE
İLK DEFA RAST-
LIYORUM!

BİZİM KOMİSER DELİ
KAFİ VALLAHİ!.. YAP-
TIĞI İŞLERE AKIL
ERMİYOR.

ORDA BULUNANLARIN HAYRETLE AÇILAN GÖZ-
LERİ ÖNÜNDE, OSMAN KARA İBRAHİMİ EZ-
MEĞE BAŞLAR..

TEHEY BE!..
TÜKENMİ-
ŞİM BEN
BU GECE.

KARA İBRAHİ-
MİN KOLLARI
Nİ ÇÖZEN KO-
MİSER KENDİ-
SİNDEN UZAK-
LAŞMIŞ OLAN
PEHLIVANA MES-
HUR TEKMELERİN
DEN BİRİNİ
SAVURUR..

NEFESİNİ TIKAYACAK BU SENİN KOCA
OĞLAN. İŞİN BİTİKTİR ARTIK.

III H!

YERE YIKILAN RAKİBİNİ KURT KAPANINA ALAN OSMAN, İBRAHİMİN
KAFASINI KAYALARA VURMAGA BAŞLAR...

SAĞLAM ADAMMIŞSIN!.. KUSURA
BAKMA AMA BUNU YAPMAGA
MECBURUM.

FETTULLAH HAYRET
İÇİNDEYDİ. KARA
İBRAHİM, CİHAN
ŞAMPİYONU KARA
İBRAHİM YERDE
YATIYORDU. KOMİ-
SER BİR AYAGINI ONUN
SIRTINA BASARAK
DOĞRULMUŞTU...

ELLERİNİZİ YUKARI KALDIRIN!.. HEPI-
NİZİ TEVKİF ETTİM.

ACELE ETME KUMİSER REĞ!.. BİZİ BİR
YERE ÇÖTÜREMİLEN.

SONU
GELECEK SAYIDA

PATATES Şövalyeleri

— 37 —

Grilling gemisinde, kızarmış göğüs karşı kara bir ışık oldular. Fil ile Sett, en sonunda soluklarını tuttukları zaman, gemi limandan uzaklaşmış, yol alıyordu.

Fil:

— Eğer Yüce Tanrı bize bir saat daha el uzatmak isterse, artık ne bu şehirden söz edildiğini işiteceğiz, ne de bu uğursuz kızıdan, diye içini çekti.

Tam bu sırada, yanlarına, bir gemici sokuldu:

— Matmazel Troll sizi arka küçük salonda bekliyormuş.

— XX —

Filimario ürperdi:

— Ne dediniz?

Korkan denizci:

— Matmazel Troll sizi küçük salonda bekliyor; yemek hazırmış, diye tekrarladı.

Settembre bir fikir attı ortaya:

— Gene limana dönebiliriz; ben

kendi hesabıma yapabilirim bunu.

Filimario:

— Ben de öyle, dedi. Ama üçüncü sefer liman polisine yakalanmağa niyetim yok. Bu işe tüy dikmek olur. Gidip yemek yiyelim bari.

Settembre:

— Böylesi belki de daha iyi, diye onayladı. Deniz havası iştah açarmış.

İki yoldaş Clo'nun adamının arkasından yürüdüler. Bir kapı açıldı ve güverte birdenbire ışıkla dol-

du. Küçük orta masa, deniz hayvanları, kristaller ve çiçeklerle donatılmış bir şaheserdi. Clotilde, iki al ve sarı gül demeti arasında belirdi. Bu özene bezene yapılmış bir kamara yatağı idi.

Clo sevimli sevimli:

— Hayırlı geceler, mösyö Dublé, tünaydın, mösyö Nort, dedi. Girin, girin içeri, mösyö Pis.

Settembre halli halli Filimario'ya baktı. Kaçma telâşı arasında, Pis'i unutup gitmişlerdi. Settembre koltuğunun altında Pis'in bacağına sezdi ve bozuldu. Fil de kaşlarını çatı.

Küplere binen Clotilde:

— Pis nerede? diye sordu.

Filimario başını öne eğdi ve Sett ise tavana baktı.

— Mösyö Pis nerede? Ne oldu ona? Allah aşkına, söyleyin!

Clotilde'in üzüntüsü yalan değildi ve Sett salakça bir hareketle işe tüy dikti. Paketi açtı ve Pis'in bacağına gördü.

— Ben... diye geveledi.

Ama arkasını getiremedi. Clo bir yaygara kopardı ve kendini arkaya attı.

— Siz öldürdünüz onu! Korkunç şey Benim hesabıma çalıştığını anladım. Öldürdünüz onu!

— Matmazel Troll Pis'i öldürdüğümüzü söylerken, hiç şüphesiz işi büyütüyorlar: Sizce de öyle değil mi, mösyö Settembre?

Sert tahta bacağı tak tak vurarak:

— Ben de tam bu fikirdeyim, diye karşılık verdi. Mösyö Pis'in etten ve kemikten parçası, şimdi, New Bell otelinde. Unutmuşuz onu.

Clotilde kendini gülünç ve kızgın buldu.

— Mösyö Pis'in tahta bacağı olduğunu bilmiyordum, işte hepsi bu kadar. Ne olursa olsun, kibar bir insanı, desteği sayılan öbür kibar insandan ayrı düşürmek doğru değil.

Fil:

— İstemiyorduk ama oldu bir ke-re, dedi. Grilling'e kaçmanın, sizin pek gözde adanıza yaraşır bir kaçma olduğundan şüphe etmiyoruz. Tam tersine, biliyoruz ki mösyö Pis, dolgun bir mükâfat karşılığı, sizin hesabınıza çalışıyordu: Ayda bir öpücük. Hareket saatine kadar mösyö Pis'yi yerinde çivilemeğe karar verdik; sonra da son dakikada, zaman darlığı yüzünden, unuttuk zavallıyı. İşte hepsi bu. Fakat, sizi temin ederim ki —diye ekledi Filimario— kendi kaderimi seve seve onunla değiştirir, tek sizinle bir arada bulunmaktansa, bütün Amerika polisleri tarafından yakalanmış olmayı tercih ederdim.

(Devamı var)

19

YAŞASIN! PİVALE den 1000 Lira Kazandık!!

NEVZAT
KIRDAR

5
ADET

İKRAMİYELİ
AŞÇIBAŞI RESMİNİ
KE S İ P YOLLAYINIZ
1 Adet 1000
4 , , 250
10 , , 100
LİRA KAZANIRSINIZ
P.K 825 İZMİR

Reklâmcılık: 2344 - 86

BİR FIKRA ANLATIR MISINIZ?

— Bir Amerikalı erden arkadaşına mektup...

Nüveyre GÜLTEKİN

Hayâl!

«Sevgili Joe,

Şu anda hayâlinin erişemeyeceği kadar güzel bir yerdeyim. Önümde masmavi, beyaz köpüklü deniz uzanıyor. Elimde buz gibi viski bardağı. Sıcacık kumlar üzerinde, bir palmye ağacının altında oturuyorum. Ayaklarımın ucunda bikişli bir sarışın, sağım da tatlı mı tatlı bir esmer, solumda baygın yeşil gözlü bir kumral var... Söylediklerim doğru değilse şu anda elimdeki mürekkep kalemi kurşun kaleme dönsün!»

Mektubun bundan sonraki kısmı kurşun kalemle yazılmıştır.

İskoç aklı!

Bir İskoçyalı, Katolik arkadaşı ile Londrayı geziyordu. Westminster Kilisesinin önünden geçerken arkadaşı şapkasını çıkardı.

İskoçyalı da şapkasını çıkıp ıp hürmetle yürüdü. İskoçyalı'nın hareketine hayret eden katolik sordu:

— Bakıyorum dindar olmaya başlıyorsun? Kilisenin önünden geçerken şapkanı çıkardığını hiç görmemiştin...

Bu sefer hayret etmek sırası İskoçyalıdaydı:

— Ne diyorsun. Kilise miydi o? Bense İngiltere bankası zannetmiştim.

Hasan Ali ULUDAĞ

Seksenlik!

Zengin fakat seksenlik bir ihtiyar yeniden evlenmeğe karar vererek bir fakir ailenin kızını ister. Her iki tarafı tanıyan bir bey, ihtiyara:

— Bu yaşta sonra evlenmekten maksadınız nedir?

Diye sorar. İhtiyar da:

— Malûm ya, evlâdım yoktur. Evlât sahibi olmak için evleniyorum, demiş!

Bey de şu cevabı verir:

— Fakat alacağın kadın pek namuslu bir kadındır!...

Söylesene bozalım

Eminönünde dilenen bir genç, karşısına gelen zengin kılıklı beyin yanına yanaştı:

— Abi... Abi be... Versene bana yirmi beş kuruş!

— Yok oğlum.

— On kuruş olsun be abi!...

— Yok dedik ya!...

— Öyleyse beş kuruş ver be abi...

— Senin anlayacağın bozukluk yok.

— Ha!... Söylesene be abi bozalım.

Fahamet ÖGÜN

Milletler

Gülüyor

Afrika hikâyesi

Büyük bir aşk macerası geçi-
rip hayatta bütün ümitlerini
kaybeden genç bir kemancı, Af-
rika ormanlarında yalnız başına
yaşamağa karar verir. Düşündü-
ğü ibi yapar ve Afrika'nın dev
ormanlarına korkusuzca dalar.
Bir yandan kendisinin yegâne
can yoldaşı kemanını çalmakta-
dır. Ansızın bir mucize olur: Bu
ilâhi sesle büyülenen bütün
kaplanlar, aslanlar, yılanlar ve
sırtlanlar kemancının ayakları
dibine yatar, onun ellerini yal-
larlar. Kemancı hayatından
memnun, kemanını çalarken bir-
den nasıl olur bilinmez, yaşlı
bir aslan gelir, kemancının üze-
rine atlar ve adamcağızı parça
parça ediverir.

Bütün hayvanlar bu kalpsiz
aslana homurdanmağa başlarlar:

— Vahşi!.. Zalim!.. Bizim dos-
tumuzu iki lokma et için öldür-
dün, kulaklarımızı bu ilâhi ses-
ten mahrum ettin! Yazıklar ol-
sun sana!..

Yaşlı aslan, bir yandan yala-
nırken bir yandan da pençesini
kulagının arkasına getirip so-
rar:

— Ne dediniz, ne dediniz?..

Otomobil delileri

Timarhane direktörü, bir gaze-
teciye hastaneyi gezdiriyordu. Bir
koğuşa girdiler, direktör:

— Burası, dedi; otomobille ak-
lını bozmuş olanların koğuşudur.

Gazeteci etrafa bakınıp sordu:

— İyi ama ortada kimseyi gö-
remiyorum!..

— Göremezsiniz, dedi, direk-
tör; zira bütün deliler yatakları-
nın altındadırlar!..

— Korkak... Hiç böyle
tabanca görmedin mi?

— Gördüm... Ama böyle
bomba görmedim!.

Sık ziyaret!

Montekarlo'nun lüks otellerin-
den birinin holünde oturan sarı-
şın bir kadını gözü ısırın bir
mösyö kapıdaki adama sordu:

— Şurada oturan kadını tanır
gibiym, sinema artisti midir?

— Evet; meşhur Amerikan ar-
tisti Vera Carmen'dir.

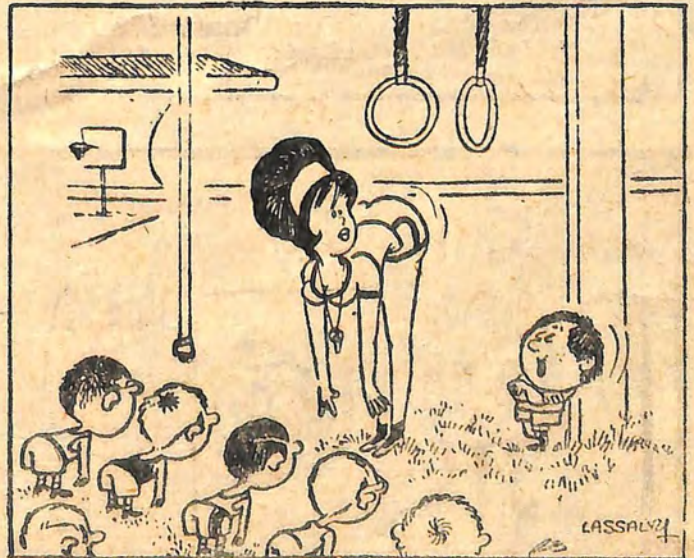
— Ya... Tamam, hatırladım
şimdi... Peki buraya çok sık ge-
lir mi?

— Oldukça sık gelir efendim;
zira bütün balaylarını bizim otel-
de geçirir!

Şişmanlamak korkusu!

Deli bir kadın diğerine anlatı-
yordu:

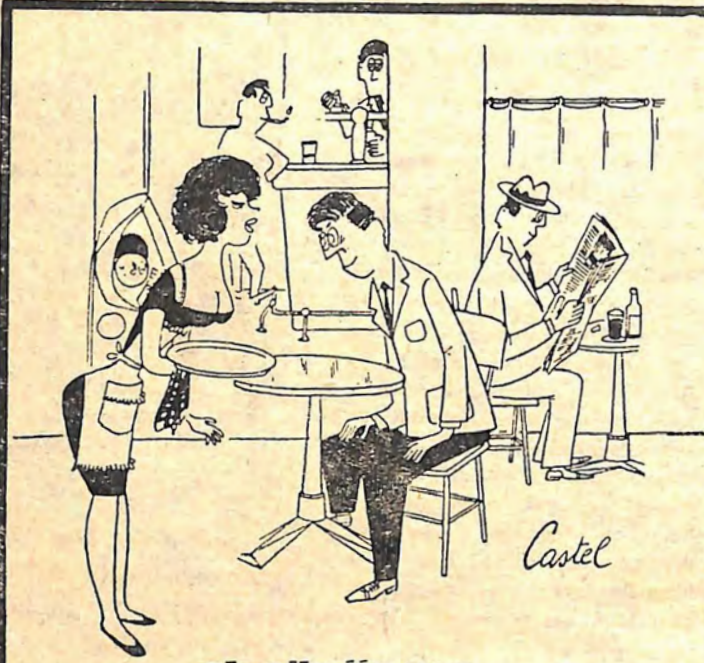
— Doğrusu şişmanlamaktan
çok korkuyorum; onun için ge-
çen gün bir çorba yaptım ve içi-
ne iştah kesmek için ne attım bi-
liyor musun: Jilet kırıntıları...

— Sen de jimnastik yapsana...

— Teşekkür ederim. Sizi seyrediyorum, daha iyi!..

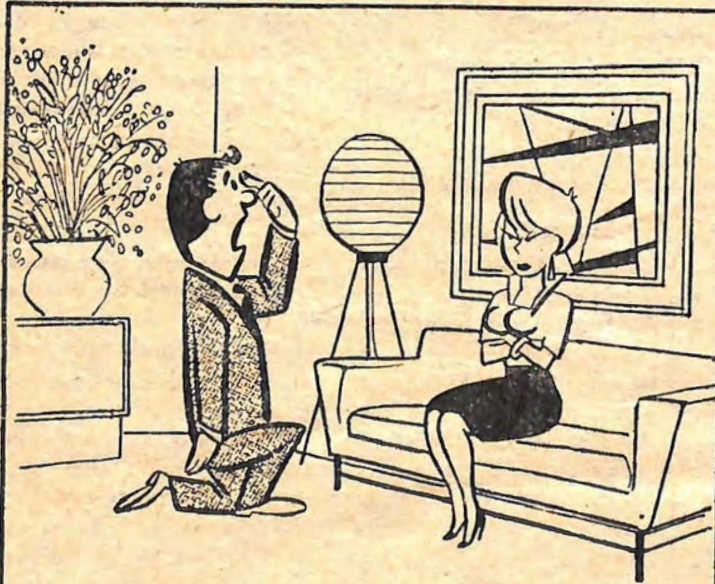
dünya KARİKATÜRLERİ

-BİR SÜTLÜ KAHVE...
-MAATTEESSÜF, SÜTÜM
KESİLDİ ARTIK !..

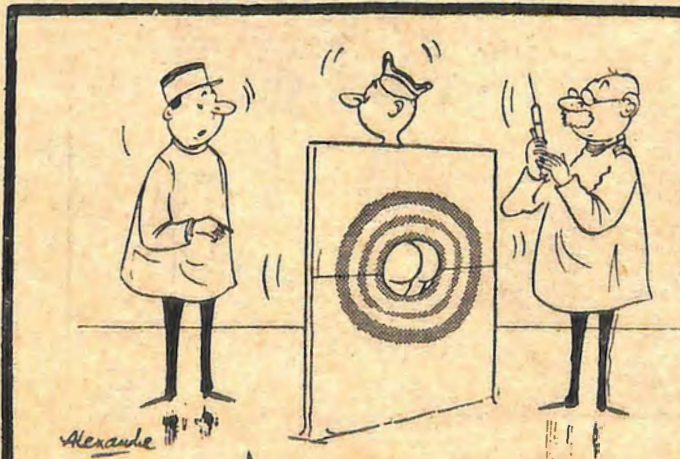
-BAYILDI...
-ÇABUK ELBİSELERİNİ GEVSETİN !..

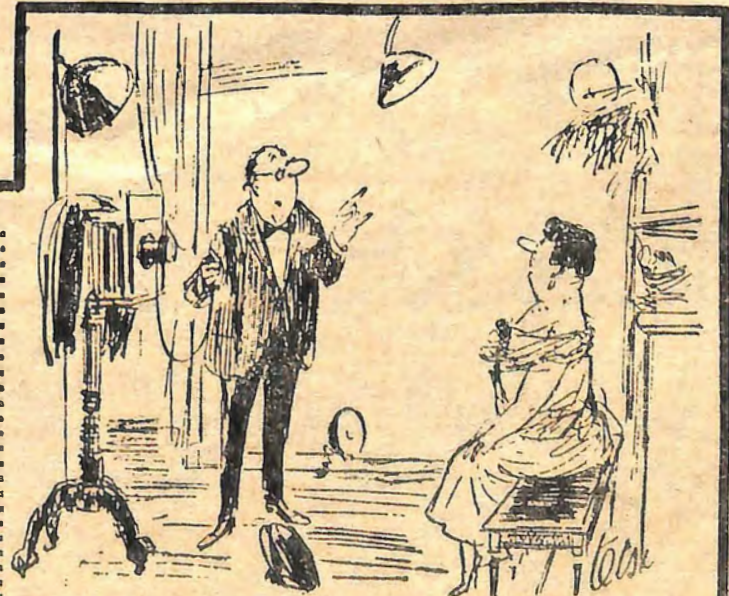
-BEN SANA MÜHİM BİRŞEY SÖYLE-
MEYE KARAR VERMİŞTİM AMA...

-YAHU ÇABUK OL, İKİNCİ TRENİ
DE KAÇIRACAĞIM...

-NE YAPSIN, GÖZLERİ ÇOK
ZAYIFLADI DOKTORUN...

-KARICIĞIM, BİR SANİYECİK EVLİ OL-
DUĞUMUZU UNUT DA, GÜLÜMSEYİVER !

Siz de
Bir Yuva Sahibi
olabilirsiniz!

Biriktireceğiniz paraları bankamıza yatırmakla, yılbaşı çekilişinde dağıtılacak

15	ve	1
apartman dairesi		milyon lira

tutarında zengin ikramiyelerden bir veya birkaçını siz de kazanabilirsiniz.

SON PARA YATIRMA GÜNÜ

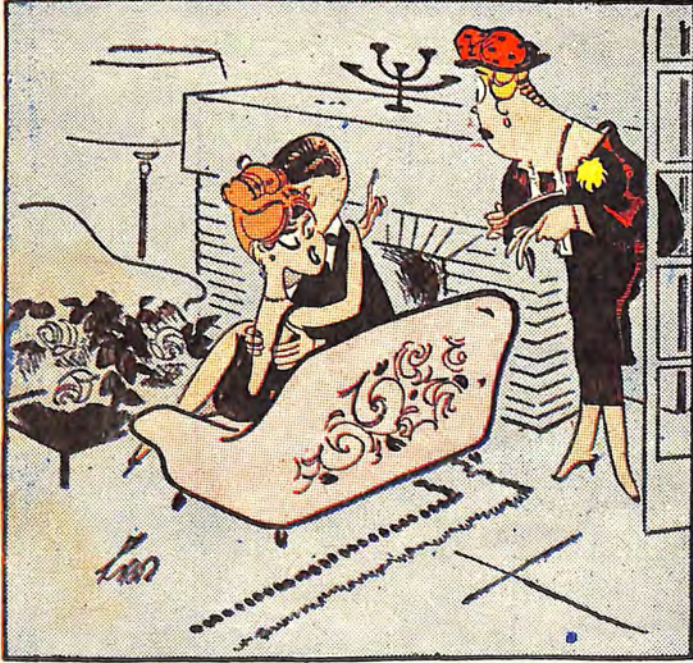
14 KASIM

YAPI ve KREDİ BANKASI

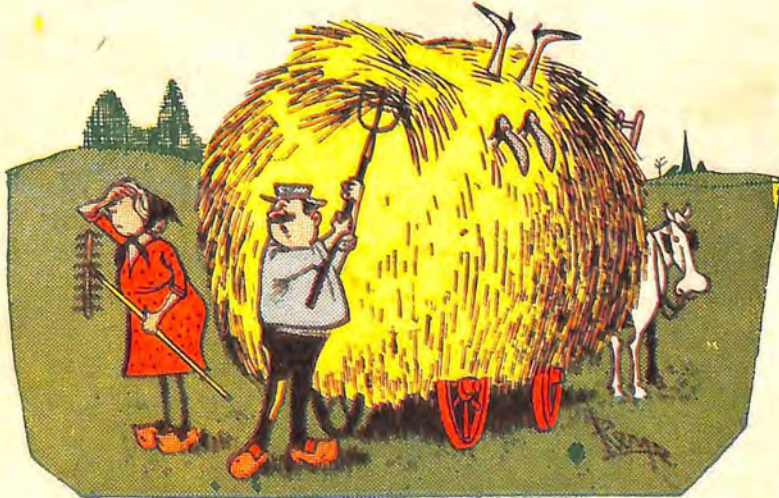
Akbaba

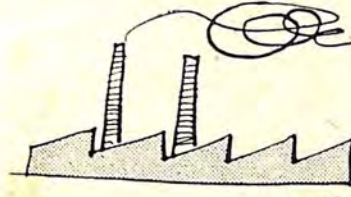
YAZISIZ

-NİŞANLIN GELİYOR..
-ÖBÜR ODAYA AL!

-YAHU, BİZİM PARİS'Lİ MİSAFİR-
LER NEREYE KAYBOLDULAR?..

-NİYE AYRILDINIZ?
-BEN ONU BİRAZ ERKEKLEŞMİŞ BULUYO-
RUM, O DA BENİ BİRAZ KADINLAŞMIŞ...

-COORC, ŞAPKANI NEREYE ASTIĞI-
NİN FARKINDA MISIN?